

VERSLAG

Commissie Algemeen Bestuur

Corsanummer : BV24.0046
Datum vergadering : 15-05-2024

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B	: Johan Philippens, Terry Duivesteijn
WIJ Lansingerland	: Jan Jumelet, Ton Jansen
CDA	: Jan-Willem van den Beukel, Job Halkes
VVD	: Ed van Santen, Nathalie van Bakel
D66	: Brecht Weerheijm, Erik Jonker
CU	: Kees-Willem Markus, Bram Oostdijk
GroenLinks	: Manon van Splunter
PvdA	: Hamid Azzouzi, Nanno Scheringa, Sonnie Biharie

Directeur Rekenkamer : Marjolein van Asselt

Burgemeester : Pieter van de Stadt
Wethouders : Simon Fortuyn, Michiel Muis

Voorzitter : Jan Pieter Blonk
Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Afwezig

VOOR Lansingerland	: P. van Olst
VVD	: Matthijs Machielse
Leefbaar 3B	: Don van Doorn
WIJ Lansingerland	: Mark Bik
CDA	: Wouter de Ruiter
GroenLinks	: Marko Ruijtenberg
D66	: Bert Bakker

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Ik wil jullie vragen te gaan zitten. Neem jullie plaatsen in alstublieft. Ik open de vergadering van de commissie Algemeen Bestuur van de gemeente Lansingerland, het is vandaag 15 mei 2024. Mede namens de commissiegriffier, welkom aan de luisteraars thuis die naar de webcast van deze vergadering kijken. Welkom ook mevrouw Van Asselt, directeur van de Rekenkamer. Ze heeft ook nog een secondant bij zich, waarvan ik de naam niet weet. Ook welkom burgemeester en wethouders. Natuurlijk de medewerkers van de gemeente Lansingerland. Last but not least, u leden van de commissie Algemeen Bestuur. Er zijn vandaag acht van de negen fracties vertegenwoordigd.

2. Insprekers

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt twee. Dat zijn insprekers, die hebben zich niet gemeld.

3. Vaststelling verslag vergadering 10-04-2024

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt drie. Vaststelling van de vorige vergadering. Dat is de vergadering van 10 april 2024. Er zijn geen wijzigingsvoorstellen ingediend. Dat betekent dat het verslag bij deze is vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Vaststelling van de agenda. Kunt u instemmen met de agenda zoals die voorligt? Dat is het geval. Rondvragen. Inventarisatie rondvragen. U heeft geen rondvragen aangemeld, dus we gaan echt heel snel.

5. Bespreekpunten

De voorzitter: We hebben twee bespreekpunten. Eén het jaarverslag van de Rekenkamer en de jaarrapportage Horti Science.

5a. Jaarverslag Rekenkamer Lansingerland - directeur mw. Van Asselt is aanwezig

De voorzitter: We beginnen met agendapunt 5.a. Het jaarverslag 2023 van de Rekenkamer Lansingerland. Mevrouw Van Asselt, wat ik net al aangaf de directeur van de Rekenkamer, is aanwezig voor een toelichting op het jaarverslag. De gemeentelijke rekenkamer heeft als kerntaak onderzoek te doen voor de gemeenteraad. Als de rekenkamer zijn werk goed doet en dat is ongetwijfeld zo, kunnen gemeenteraadsleden beter kaders stellen en beter controleren. De hoofdmoot in 2023 was het rapport Huizen in de regio. Daarnaast loopt er een onderzoek naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Verder is deelgenomen aan de landelijke DoeMee-onderzoek naar klachtenbehandeling. Graag geef ik het woord aan de directeur van de rekenkamer, mevrouw Van Asselt. Ga uw gang.

Mevrouw Van Asselt: Dank u wel. Gemeenteraad van Lansingerland, beste commissieleden, fijn dat wij deze uitnodiging dit jaar van u hebben gekregen om het jaarverslag en ook de onderzoeksprogrammering toe te mogen lichten. We doen dat eigenlijk standaard in Rotterdam en in Capelle. Dit jaar hebben we voor het eerst deze uitnodiging gekregen van Lansingerland. Wij hopen eerlijk gezegd dat het het begin wordt van een goede traditie. Omdat het jaarverslag een mooie uitnodiging is om ... Wij zijn tenslotte uw instituut om het te hebben over de vraag vindt u dat uw instituut het goed doet? Dus die vraag ligt vandaag op tafel. Even over het jaarverslag. Het belangrijkste is natuurlijk hebben wij nu gedaan wat we hadden beloofd? De programmering voor 2023 was dat we het onderzoek naar de woonvisiesynthese zouden publiceren en we zouden vier nieuwe onderzoeken opstarten. We hebben inderdaad de woonvisiesynthese gepubliceerd, heb ik hier ook toegelicht. We hebben drie onderzoeken opgestart. Naar de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond, dat doen we voor Lansingerland samen met de andere regiogemeenten en voor Rotterdam. We zijn het onderzoek opgestart naar de inkomensregelingen. Dat doen we voor Lansingerland en Capelle en Barendrecht. We doen mee aan het onderzoek DoeMee-onderzoek klachtenbehandeling. Vandaag hebben we als rekenkamer de bestuurlijke reactie ontvangen vanuit Lansingerland. Dus dat betekent dat we zeer binnenkort u het DoeMee-onderzoek over de klachtenbehandeling kunnen aanbieden en dat komen we dan op de gebruikelijke manier ook bij u toelichten. Het vierde idee was aansluiting bij een onderzoek in Rotterdam. Maar u heeft in de discussies die we vorig jaar hebben gevoerd duidelijk aangegeven daar de voorkeur niet voor te hebben, maar liever een eigen onderzoek te willen. We hebben dat gehonoreerd en dat zal later dit jaar, dus in 2024, starten. Als we dan kijken naar de organisatie van de rekenkamer, we bestaan nu uit ongeveer 19 fte. We hebben op dit moment, daar zijn we trots op daarom willen we het ook even expliciet vermelden, een detachering vanuit de Algemene Rekenkamer en een detachering vanuit OBI. Dat is het onderzoeksinstituut binnen de gemeente Rotterdam. Omdat wij het belangrijk vinden ... We hebben toch ook iets van een flexibele schil nodig. Omdat wij het belangrijk vinden dat te doen via detacheringen met instituten waar we graag een goede relatie mee hebben en waar wij ook van kunnen denken te leren. Als we kijken naar die detachering van de Algemene Rekenkamer, dan zien we dat dat ook al oplevert. Dus we krijgen veel kennis binnen over hoe doet de Algemene Rekenkamer zijn werk en daar kunnen wij ook ons voordeel mee doen. We hebben van de gemeenteraad van Rotterdam een budgetversterking gekregen voor het versterken van de onderzoeksstaf en de bedrijfsvoering bij de recente Voorjaarsnota. In 2023 hadden we wel ten opzichte van dat verruimde budget een onderbesteding. Dat komt omdat wij tot aan de zekerheid over de Voorjaarsnota terughoudend zijn geweest in uitgaven. Omdat we als we het niet hadden gekregen op een stevige ... Hoe zeg je dat, te kort waren afgestevend. Dus wij vonden het verstandig om de hand zo goed mogelijk op de knip te houden totdat we zeker wisten dat wij die budgetverruiming kregen. Een deel van de uitgaven die wij daarvoor hebben gepland loopt dus nog door in 2024. U heeft in ons jaarverslag, niet alleen dit jaarverslag, maar ook die van vorig jaar en het jaar daarvoor kunnen lezen dat er een aantal verbetertrajecten nodig waren op het gebied van bedrijfsvoering. Op het terrein van privacy, op het terrein van informatiehuishouding, informatiebeveiliging, personeelsdossiers, bedrijfshulpverlening, huisvesting en facilitair, dienstverleningsovereenkomsten. Wij hebben voor een aantal zaken, zoals financial reporting en HR-beheer hebben wij een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Rotterdam. Dus dat kopen wij in, die moesten geactualiseerd worden. Het portfoliomanagement, dat is ook een duur woord voor aan te geven dat we niet alleen individuele onderzoeken realiseren, maar dat we ons gehele onderzoeksprogramma realiseren op een zo doelmatig mogelijke manier. De verbetering van de financiële sturing. Dus dat waren de verbetertrajecten waar we afgelopen jaren aan hebben gewerkt.

Een aantal daarvan is afgerond. Privacy is afgerond, de personeelsdossiers zijn afgerond. Een aantal anderen lopen nog, die zijn wat veeleisender. Bijvoorbeeld bij de informatiehuishouding hebben we de eerste twee trajecten afgerond. Maar we hebben nu weer eerst een ICT-migratie nodig voordat we de stap kunnen zetten naar een documentmanagementsysteem. Dus dat zijn trajecten die gewoon tijd vergen en energie en aandacht vragen. We hebben daarnaast ook met u en de andere regiogemeenten van gedachten gewisseld over de herijking van de programmering. Met dat gesprek zijn we in 2022 gestart omdat de inzet van onze onderzoekscapaciteit niet meer in verhouding stond met de financiële verhoudingen. In 2023 hebben we individuele gesprekken met gemeenteraden gevoerd. Ook met u, heb ik prettige herinneringen aan overgehouden. We hebben bijeenkomsten gehad met de griffiers en ook met afvaardigingen van raden. We hebben een meerjarenprogrammering voorgelegd. De uitkomst van die herijking is dat vier gemeenten, waaronder Lansingerland, besloten hebben aangesloten te blijven bij de Rekenkamer Rotterdam. Barendrecht treedt per 1 januari 2025 uit. In 2024 willen we vooral gebruiken om ervaring op te doen met nieuwe vormen van onderzoek. Zoals het onderzoek voor de drie gemeenten, zoals ik noemde bij inkomensregelingen. Onderzoek naar gemeenschappelijke regelingen waar al onze gemeenten in participeren. Ook het DoeMee-onderzoek doen we voor Lansingerland voor het eerst aan mee. Op deze manier is er meer balans tussen de verwachtingen en de middelen en de inzet van de capaciteit van de onderzoeksstaf. Maar de bestuurlijke belastingen blijft een punt van zorg en een aandachtspunt. Verder is belangrijk, u vindt ook in ons jaarverslag een hoofdstuk over de Wet versterking decentrale rekenkamers die vorig jaar januari van kracht is geworden. Daarin staat ook dat de colleges nu zelf moeten gaan rapporteren over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer. In Rotterdam is dat inmiddels geïmplementeerd. Wij zijn nu bij de regiogemeenten aan het uitvragen hoe dat daar gaat. Dus wij willen dat u ook als raad meegeven dat dat ook belangrijk is dat u daar uw college naar vraagt. Want het geeft u als raad veel beter inzicht op wat gebeurt er nu met de aanbevelingen van de rekenkamer die u als raad heeft overgenomen en worden die nu daadwerkelijk uitgevoerd? De Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers heeft daar een format voor ontwikkeld, wat ook de basis is geweest voor hoe Rotterdam het nu gaat doen. Dan nog even vooruitkijkje naar de programmering 2024. Het is inmiddels al mei, maar wat kunt u dit jaar van ons verwachten? Zoals ik al zei het DoeMee-onderzoek klachtenbehandeling dat is echt in afronding. Dus dat kunt u zeer binnenkort, deze maand denk ik nog, van ons verwachten. We doen ook mee naar het DoeMee-onderzoek naar de energiebesparingsplicht, dat wordt in het najaar van 2024 verwacht. Het onderzoek naar de inkomensregeling hopen wij in december te publiceren. Het onderzoek naar de GR Jeugdhulp Rotterdam dat hopen we begin 2025 te publiceren. Het nieuwe onderzoek dat is nog te bepalen wanneer dat klaar is, want dat doen we altijd met de onderzoeksopzet. Als we weten wat we precies gaan onderzoeken kunnen we ook een planning meegeven. Dat was wat ik ter introductie wilde zeggen geachte voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Asselt. Dan is er nu gelegenheid voor de commissieleden om vragen te stellen aan mevrouw Van Asselt. De heer Jumelet.

De heer Jumelet: Dank u wel voorzitter. Dank voor de toelichting ook voor het jaarverslag, helder document. Ik had nog wel even één vraag over de bedrijfsvoering. Althans over met name het gaat over de bijdrages. Nu Barendrecht uitreedt per 1 januari en dat heeft natuurlijk niet zo betrekking op achteruit kijken met een klein beetje op vooruit kijken, als u het mij toestaat voorzitter. Het uittreden van Barendrecht en een hogere bijdrage vanuit Rotterdam, wordt de relatieve deel van Lansingerland kleiner. Wat voor consequenties heeft dat dan wellicht ook in de meer inhoudelijke programmering ook van de rekenkamer? Of zegt u dat is meer een administratieve constatering en dat heeft voor de rest geen consequenties? Daar ben ik wel even benieuwd naar. Dank u wel

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jumelet. Dan ga ik verder kijken. Wie? De heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel voorzitter. Ik heb één vraag. In de jaarrekening 2023 hebben we een onderschrijding op personeelskosten. Hoe werkt dat door naar 2024 en verder? Gelet op het verhogen van de bijdrage van gemeentes. Is dat een structureel aspect of is dat incidenteel?

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Azzouzi. De heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Dank u wel voorzitter. De ChristenUnie wil de rekenkamer in de persoon van mevrouw Van Asselt hartelijk danken voor het uitgebreide jaarverslag. Echt heel uitgebreid en dat is fijn om daarin op allerlei aspecten te lezen hoe het in 2023 is gegaan. Ook fijn dat er extra budget natuurlijk is verworven, want dat vergroot in onze beleving ook de onderzoekskracht. Tenminste, volgens mij is dat ook wat daarmee de bedoeling is. We hebben trouwens van het onderzoeksprogramma waren we in het verleden kritisch, dat blijven we nog wel een beetje. In de zin van komt het voldoende aan onze wensen tegemoet van voldoende onafhankelijke onderzoeken? We denken dat het goed is om over enige tijd, dat zal misschien anderhalf, twee jaar, drie jaar verder zijn dat het goed is om dan terug te kijken hoe is dat nu gelopen sinds al die wijzigingen die nu zijn ingetreden? Want u gaf even in een notendop aan wat er allemaal gewijzigd is. Dat is in vijf minuten gedaan, maar er zit een wereld achter volgens mij. Er is heel

veel gedaan, ten goede volgens ons. Dus complimenten daarvoor. Nog één vraagje over uw toelichting daarnet. U had het over de bestuurlijke belasting en ik begreep niet goed wat u daarmee bedoelde. Misschien kunt u dat nog even toelichten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Oostdijk. Gaan we naar de heer Jonker.

De heer Jonker: Dank u wel voorzitter. Allereerst dank mevrouw Van Asselt voor haar aanwezigheid en voor het zeer prettig leesbare jaarverslag wat een goed beeld geeft van de activiteiten en welke acties er allemaal ondernomen zijn. Ik had allemaal hele mooie spreekteksten, maar u heeft allemaal veel dingen verteld, dus die zal ik niet allemaal gaan dubbelen. Wat me wel opviel en wat mijn gevoel wel is, dat voor ons 2023 echt wel in het teken stond van de genoemde herijking met de regiogemeenten. Ik denk dat er door inzet van beide zijden, zowel vanuit de rekenkamer, maar ook vanuit de raad door de inzet en de goede intenties dat we daar op een goede manier uit zijn gekomen. Ik wil me wel aansluiten bij de ChristenUnie dat we natuurlijk altijd scherp moeten blijven op de kwaliteit en wat dan de resultaten zijn. Die zijn tot nu toe heel goed, maar daar moeten we natuurlijk met elkaar scherp op blijven en dat moeten we ook blijven evalueren. Ik ben ook zeer benieuwd, daar moeten we ook zelf over nadenken, niet alleen de rekenkamer, maar ook zelf. Hoe we dan toch de enigszins beperkte onderzoeksruimte die we hebben als gemeente, hoe we die voor de programmering voor 2025 goed invullen. Dat valt niet onder het onderwerp jaarverslag ben ik me bewust, maar die kleine blik vooruit wilde ik toch even maken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jonker. Kijk wie er verder nog wil. Niemand meer? Dan gaan we naar de mevrouw Van Asselt voor het beantwoorden van vier collega's van ons.

Mevrouw Van Asselt: Dank u wel natuurlijk ook voor de complimenten. Niet alleen dat het uitgebreid was, maar ook prettig leesbaar. Daar doen we altijd erg ons best voor. Dus we vinden het altijd fijn om te horen als dat is gelukt. Wat betreft zeg maar de verhoging van Rotterdam en de uitbreiding van Barendrecht. We hebben er steeds voor gekozen om met u een gesprek te voeren over een meerjarenprogrammering. Die ook daadwerkelijk tegemoet komt aan wat ook een rekenkamer voor een gemeenteraad hoort te betekenen. Dus we hebben eigenlijk het financiële discussie eigenlijk steeds op het tweede plan gezet. We hebben voor afgelopen jaar een pragmatische afspraak gemaakt, dus eigenlijk voor 2024 een pragmatische afspraak gemaakt met de regiogemeenten om gewoon het budget aan te houden van 2023. Dat elke gemeente dat conform de eigen indexatie indexeert. Dus dat was de afspraak voor 2024. Wij hebben binnenkort weer een bijeenkomst met alle griffiers om ... Want we hebben dus niet structureel een besluit genomen over zeg maar de financiële grondslag op grond waarvan de bijdrage wordt bepaald. Dus dan zullen we dat gesprek ook met elkaar moeten voeren. Onze insteek is wel het feit dat Barendrecht uittreedt, is niet een mega verschuiving op onze begroting, dus daar gaan we niet direct heel ingewikkeld over doen. Het feit dat Rotterdam nu meer budget heeft gegeven, betekent ook vooral dat wij die bedrijfsvoering kunnen versterken en de organisatie kunnen versterken. Want daar moest eigenlijk de grootste verbetering gemaakt worden. Ik denk dat we dan op enig moment, maar ik denk dat dat nog niet dit jaar speelt, maar misschien volgend jaar speelt. Toch dat gesprek moeten voeren wat is eigenlijk nu de grondslag voor de bijdrage vanuit de regiogemeenten? Want die is nooit afgesproken. Dus er is in feite bij de toetreding zeg maar onderhandeld over het startbedrag. Vervolgens zijn er eigenlijk nooit goede afspraken gemaakt over hoe ontwikkelt dat startbedrag zich? Wanneer zou je dat moeten herijken? Het lijkt mij voor de toekomst goed om dat wél te doen. Maar ik denk dat we dat gesprek pas met elkaar gaan voeren voor de budgettering van 2026. Maar voor de korte termijn, of tenminste korte termijn, heeft dat ook geen gevolgen. Want wij willen nu eigenlijk eerst graag die afspraken die we met u gemaakt hebben inhoudelijk en ook over de nieuwe werkvormen. Daar willen we nu eerst mee aan de slag zodat u dat ook kunt beoordelen. Levert dat voor ons op wat we willen hebben? Dan is de discussie over het prijskaartje is dan een volgend gesprek. Maar ik verwacht daar niet dat dat zo'n stevige discussie zal zijn als de herijking die we hebben gehad meer op inhoudelijke gronden eerlijk gezegd. Even kijken. We blijven dus wel kritisch over ... Nu zit ik op twee schermen tegelijk te kijken dat is altijd heel onverstandig. Dus ik ga toch gewoon op één scherm kijken. Volgens mij gaat het op deze goed. Even kijken. De onderscheiding van de personeelskosten. Dat had dus te maken met dat we het invullen van vacatures en ook vervangingen zeg maar, wat hebben uitgesteld. Dat zijn we nu in feite aan het inhalen. De rekenkamer werkte niet met een formatieplan. We gaven aan dat er op het financiële beheer ook een verbetering moest worden. Want vorig jaar, kunt u zich ongetwijfeld herinneren, dat bij het sluiten van de boeken wij ineens een tekort hadden. Nu vind ik een tekort al heel vervelend, maar ik vind het nog vervelender als je het niet ziet aankomen. Dus dat betekent dat we toen echt goed zijn gedoken en ik persoonlijk ook, in hoe zit het financiële beheer van de rekenkamer in elkaar? Toen bleek dat in feite onze begroting de realisatie van het voorgaande jaar was en dat de personeelskosten wat tachtig procent van de begroting is, de sluitpost waren op de begroting. Dat vond ik niet helemaal de goede weg. Dus wij hebben afgelopen jaar hard gewerkt aan een formatieplan. Dus wij hebben nu een formatieplan wat de basis is voor de begroting en ook voor de meerjarenbegroting. Dat is

dus ook de basis geweest voor de begroting 2024. Wij werven dus nu zeg maar conform het formatieplan. Om een voorbeeld te noemen, we hebben nu een onderzoeker die is vertrokken. Dan kijken we naar het formatieplan, betekent er is dus een onderzoekerspositie vacant. We hebben ervoor gekozen ... We hebben drie goede junioronderzoekers, waarvan eentje zeker zou kunnen doorstromen. Dus we zijn nu aan het werven voor een junioronderzoeker. Maar we hoeven dus niet iedere keer nu meer te gaan kijken hebben we nog budget? Wat kunnen we daarvoor doen? We hebben nu gewoon een formatieplan op grond waarvan onze meerjarenbegroting is vastgesteld. Wat ik ook heel erg belangrijk vind, want dat was één van de dingen waar ik me zorgen over maakte toen ik hier binnenkwam. De verhouding tussen projectleiders en onderzoekers die was ongeveer één op één. Dat vond ik heel kwetsbaar, want dan heb je dus hele kwetsbare teams. Namelijk één onderzoeker en één projectleider. Nu is die ratio één projectleider op twee onderzoekers. Dat heeft er ook in geresulteerd dat we nu ook voor het eerst als er iemand ziek wordt of iets anders is, waardoor een onderzoeker even minder productief is, dat we dat wel kunnen opvangen. Dus dat principe van één op twee ligt ook ten grondslag aan de begroting. Dat is wat mij betreft echt een minimum ratio, daaronder kun je denk ik niet goed functioneren. Even kijken. Wat betreft het punt dat u kritisch blijft dat vind ik ook heel belangrijk. Daarom vind ik het ook fijn om hier te zijn voor het jaarverslag, omdat dat eigenlijk het moment is waarop u deze kritische houding het beste tentoon kunt spreiden. Namelijk als wij verantwoording afleggen over wat we hebben gedaan, dan kunt u zich afvragen doen we dat dan ook op de goede manier? Ik vind het sowieso, dat is ook nog in het kader van de ... iemand noemde het administratief, maar de meer administratieve afhandeling van de herijking, zelf best bijzonder dat in de verordening niks staat over evaluatie. Want ik zou het normaal vinden dat er een periodieke, sowieso door ook een gemeenteraad, een periodieke evaluatie plaatsvindt eens in de vier jaar, of eens in de zes jaar, of noem maar op. Dus dat is wat mij betreft sowieso iets wat we structureel zouden moeten doen. Ik vind eigenlijk die jaarlijkse bespreking over het jaarverslag is ook een evaluatiemoment in feite. Dus blijft u vooral kritisch, houdt ons vooral scherp. Want zo hoort dat denk ik over en weer. Wat betreft de vraag over hoe gaan we die ruimte voor de onderzoeksprogrammering in 2025 nu optimaal invullen? Wij hebben met u, u was daar ook, met een delegatie van de gemeenteraden een gesprek gehad in het najaar. Waarbij we met elkaar van gedachten gewisseld hebben over hoe kan die onderzoeksprogrammering voor die regiogemeenten nu op de beste manier tot stand komen? Daar hebben we het met elkaar van gedachten over gewisseld. Wij hebben toen afgesproken dat we naar u terug zouden komen met een voorstel daarvoor. Daar zijn we nu hard aan aan het werken. We willen dat op die bijeenkomst met de griffiers graag eerst ook even bij de griffiers sonderen. Dan bij u terugleggen, is dit een goede wijze om daartoe te komen? U heeft al via het presidium twee onderwerpen aangeleverd, het zorgdomein en kinderen in de armoede. We willen dan graag aangeven hoe kunnen wij dan tot een keuze daarin komen? We hebben die exercitie nu proefgedraaid zeg maar in Capelle, want daar speelde dat ook. Daar had ook de gemeenteraad een aantal onderwerpen aangedragen en daar hebben wij via een aantal selectiecriteria een keus uitgemaakt. De raad vervolgens een brief gestuurd waarin we hebben uitgelegd waarom we voor welk onderwerp hebben gekozen. Daar kwam overigens één onderwerp stond op dat wensenlijstje, grip op financiën. Waarvan wij hebben gezegd dat lijkt ons eigenlijk juist bij uitstek een onderwerp wat interessant is voor meerdere gemeenten tegelijk. Dus zo proberen we ook naar onderwerpen te kijken. Is dit specifiek voor een gemeenteraad, of ook voor anderen interessant? Ik geloof dat ik op deze manier, ik spiek even. De bestuurlijke belastingvraag, toch nog één over het hoofd gezien. Wat bedoelt u daarmee? Dat gaat over mij om het maar even zo te zeggen. Het is natuurlijk een directeursmodel met een eenhoofdige leiding op dit moment. Ondanks dat ik wettelijk verplicht een plaatsvervanger moet hebben is die er niet. Dus dat betekent dat alles op mijn schouders terechtkomt. Ik ben nu voor het eerst met vakantie gegaan en heb ik ook echt gezegd ik ben er ook echt niet. Maar dat was de afgelopen drie jaar niet mogelijk. Er was altijd wel iets tijdens een vakantie en ziekzijn was ook een probleem. Daar geldt ook, wij hebben de afgelopen anderhalf jaar heb ik veel geïnvesteerd in kennismaken met rekenkamers, andere rekenkamers die voor meerdere gemeenten werken. Dat is ook heel leuk, want binnen de Nederlandse Vereniging heeft dat nu een soort kring opgeleverd van rekenkamers met een regiofunctie noemen we dat nu tegenwoordig. Dan is dit de enige waar maar één persoon voor zoveel gemeenten tegelijk de bestuurlijke entiteit is laat ik het zo noemen. In andere rekenkamers zijn het dan altijd meerdere mensen, waardoor ze ook de gemeente verdelen. Niet in de zin dat je het echt verdeeld, maar wel dat voor elke gemeente dan iemand de eerste contactpersoon is. Waardoor je ook veel meer kan investeren in de relatieopbouw, terwijl relaties opbouwen met zes gemeenten op een goede manier is gewoon voor één persoon ingewikkeld. Dus dat is nog een vraagstuk. Dat ligt ook op tafel, is ook aan de orde gekomen in de bespreking bij Rotterdam. De griffier van Rotterdam is al enige tijd bezig om uit te zoeken hoe dat moet met een plaatsvervanger in het directeursmodel. Want de wet is een beetje geënt op het idee dat de rekenkamer een college is en dan is die plaatsvervanger natuurlijk heel makkelijk. Dan is één van de collegeleden is gewoon de plaatsvervangend voorzitter. Maar bij het directeursmodel

zijn ook de andere rekenkamers die een directeursmodel hebben, rommelen hiermee zeg ik maar. Ik bedoel Amsterdam heeft nooit een plaatsvervanger gehad, de Rekenkamer Rotterdam in het verleden wel, maar dat was niet ingevuld op het moment dat ik aantrad. Dat is altijd ingewikkeld als je aantreedt en er is geen plaatsvervanger hoe dat dan moet. Maar ook de Randstedelijke Rekenkamer worstelt hier, is ook net een nieuwe directeur aangetreden en die worstelen ook met dit vraagstuk. Dus het is ook wel een beetje typisch van rekenkamers met een directeursmodel. Maar het is hier extra complex omdat we voor zes gemeenteraden werken. Dus dat is die bestuurlijke belasting en dat blijft een zorgpunt, maar daar wordt wel aan gewerkt. Want Rotterdam is nu echt goed aan het kijken hoe moeten we het doen? We hadden met u afgesproken, want in het verleden was zeg maar de hoogste ambtenaar van de Rekenkamer Rotterdam die niet mijn plaatsvervanger mag zijn in Rotterdam, was wél de plaatsvervanger in de regiogemeenten. Krijg je heel governance-technisch een heel ingewikkeld model, want mijn hoogste ambtenaar is mijn collega-bestuurder in de regiogemeenten. Dat is wat ingewikkeld. Dus we hebben toen al met elkaar afgesproken we willen een plaatsvervanger die ook daadwerkelijk plaats kan vervangen als het nodig zou moeten zijn voor iedereen tegelijk. Dus vandaar dat het voor u ook niet ingevuld is. Dat ligt dus niet aan u, maar aan de keuze om het voor allemaal tegelijk te doen. Ik hoop dat ik de vragen op deze manier beantwoord heb.

De voorzitter: Hartelijk dank voor die beantwoording. Zijn er in de tweede termijn behoefte? Als eerste heeft zich gemeld de heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Hartelijk dank voor de hele uitgebreide beantwoording, vooral van het laatste punt. Ik wens u toe dat u toch periodiek op vakantie mag gaan. Want als u omvalt om het zo maar even plat te zeggen, dan zijn we verder van huis denk ik. Dus ik hoop ook dat op dat punt er binnenkort een oplossing gevonden kan worden. Succes ermee.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de heer Jumelet zag ik net.

De heer Jumelet: Wat de heer Oostdijk zegt, het laatste punt, daar wilde ik ook eigenlijk even mee beginnen. Volgens mij is het allemaal niet zo ingewikkeld. Maar goed, het is ook een kwestie van gewoon een keuze te maken en daar niet te zuinig te zijn met elkaar. Want uiteindelijk moet het ook een gezonde situatie zijn voor u en de hele rekenkamer. Wat de heer Oostdijk ook zegt, mocht u inderdaad omvallen wat we natuurlijk niet hopen, dan hebben we een veel groter probleem. Dus in die zin is goedkoop misschien ook wel duurkoop dan. In die zin zou ik toch willen aanmoedigen om daar tot een oplossing te komen. Dat is één. Twee. U gaf aan voor 26 dat wellicht de bijdrage vanuit onder andere Lansingerland anders zou kunnen zijn. Toen zag ik de wethouder Financiën al een klein beetje met zijn wenkbrauwen bewegen. Want 26 staat bij ons toch ook wel bekend als een toch wel een jaar waar we één en ander verwachten. Dan zou ik toch het advies willen meegeven wees tijdig ook richting de gemeentes. Omdat in april, mei en dan kijk ik met een schuin oog maar even naar de wethouder, volgend jaar toch al de kaderbrief en de opmaat naar de begroting wordt gemaakt. Dus wees daar in ieder geval niet te laat mee als daar inderdaad significante wijzigingen te verwachten zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Azzouzi.

De heer Azzouzi: Dank u wel voorzitter. Bedankt voor de uitgebreide beantwoording. Punt twee dat ging over de vervanging. Vorige keer hadden wij vanuit de Partij van de Arbeid het punt van het borgen van de kwaliteit. Niet alleen als iemand er niet is of omvalt, maar ook binnen de bedrijfsvoering en het borgen van de kwaliteit is het wel handig dat ook dat geregeld wordt. In de stukken zie ik dat eigenlijk daar wordt mee gestart, dus het is een mooie ontwikkeling. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Azzouzi. Verder nog? Nee. Misschien dat u nog kunt reageren. Er zijn niet zozeer vragen gesteld als wel opmerkingen gemaakt.

Mevrouw Van Asselt: Dan zou ik willen zeggen en ik ben het ook geheel met u eens dat dit een te kwetsbare situatie is. Niet zozeer alleen voor mij persoonlijk, maar voor de rekenkamer en voor u als gemeenteraden. Dus vandaar dat ik eigenlijk ook al tweeënhalf jaar hier aandacht voor vraag, hier moeten stappen in gezet worden. Maar ik verwacht ook wel dat dat ook nu op relatief korte termijn daar wel stappen in gezet gaan worden. In ieder geval hoop ik bij het volgende jaarverslag daar iets anders over te kunnen zeggen dan dat ik nu zei. Wat u zei dat borgen van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering is natuurlijk onder de motorkap, vinden onze onderzoekers ook niet altijd het meest interessante deel van een instituut. Maar we zijn nu gelukkig zover dat we met elkaar ook heel goed beseffen dat de bedrijfsvoering er wel voor zorgt dat de auto kan rijden. Dat we dus ook met elkaar moeten zorgen dat we dat goed doen. Dus ik zou zeggen die bewustwording en mede ook dankzij degene die, Geerd Struik die naast me zit, die bewustwording is binnen de organisatie erg gegroeid. Ook wel een soort trots en eergevoel. Sommige dingen willen we ook echt niet meer dat dat in de toekomst de situatie zou kunnen worden die het nu is geweest. Dus wij moeten het gewoon als rekenkamer een noblesse oblige, dus wij toetsen anderen op hun doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Dat betekent dat het bij ons natuurlijk dubbel en dwars voor elkaar moet zijn en dat was het op een aantal fronten natuurlijk niet. Dus daar wordt hard aan gewerkt. We zijn het ook wel zodanig aan het borgen ...

Want dat is dan natuurlijk de uitdaging dat het niet van mensen afhangt, maar dat het gewoon in de werkwijze geïntegreerd is. Dat die kwaliteit op dat vlak ook gewaarborgd wordt. Maar dank u wel dat u er aandacht voor vraagt.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Asselt. Dan zijn we aan het eind van dit agendapunt. Ik wil u in ieder geval namens de commissie hartelijk danken. Maar zeker ook door zeg maar de adviezen die u gegeven heeft aan gemeenteraadsleden. Blijf alstublieft heel kritisch naar wat wij doen. Dus ik denk ook dat ze dat heel goed begrepen hebben. Met name ook ten aanzien van wat gebeurt er nu met de aanbevelingen? Wat doet het college met die aanbevelingen? Er is een format voor, geeft u aan. Ik denk ook dat dat de raad zich daar even over moet gaan buigen hoe daarmee om te gaan. Tot slot, nee twee dingen heb ik nog. De periodieke evaluatie van het geheel, ik denk ook dat we daar over goed over na moeten denken. Dan tot slot, in feite geeft u aan ik ben heel erg bereid om jaarlijks, minimaal jaarlijks bij het jaarverslag een toelichting te komen geven. Ik denk dat wij dat als commissie zeker zullen gaan opnemen dat u ... U krijgt gewoon standaard een uitnodiging van ons via de griffie. Laten we het zo maar even stellen in het vervolg. Hartelijk dank voor uw aanwezigheid en tot de volgende keer. Succes met uw werk, onder andere voor onze gemeente. Ik schors een enkele minuten.

5.b. Besprekingspunt Horti Science jaarrapportage - ingebracht door CDA en D66

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Aan de orde is agendapunt 5.b. Horti Science. Jaarreportage Horti Science is ingebracht door het CDA en D66. Ik denk dat ik even wat uitleg moet geven. Niet aan u, maar zeker aan de luisteraars. Wat is Horti Science? Het Lansingerland Horti Science District bestaat uit 150 glastuinbouwbedrijven, ruim 250 toeleverende bedrijven en behoort al jaren tot de wereldtop. Horti Science vervult hierin een sleutelrol. Horti verwijst specifiek naar slimme toepassingen in de glastuinbouw om groenten, bloemen en planten beter te laten groeien om de precies gecontroleerde omstandigheden. Tal van baanbrekende ideeën en uitvindingen komen uit Lansingerland. Voorbeelden hiervan zijn revolutionaire watertechnieken die het watergebruik aanzienlijk verminderen, zoals het kweken van een kilo tomaten met slechts vier liter water. Terwijl dat vroeger rond de zestig zat. Wat betreft de Science, het andere deel dus van de Horti Science, zien we een grote groep bedrijven in Lansingerland flink investeren in onderzoek en ontwikkeling. Ze willen zichzelf in de wereld continu verbeteren en ook heeft Lansingerland veel kennisinstellingen. Lansingerland heeft zelfs het beste tuinbouwinstituut ter wereld, de Wageningen University & Research. Daarom is Lansingerland echt de plek voor Horti Science. De fracties van CDA en D66 willen hierover in de commissie een aantal zaken bespreken met de fracties en het college. Simpel gezegd de vragen ongeveer wat gaat er goed? Wat kan er beter en is er bijsturing nodig? Hoe is het met het geld wat wij gevoteerd hebben voor deze Horti Science ontwikkeling? Ik geef het woord graag aan de heer Van den Beukel van het CDA. Vervolgens aan de heer Weerheijm van D66, de beide indieners. Maar eerst ga ik naar de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter dank u wel en hartelijk dank aan het college voor het maken van zo'n mooie jaarrapportage Horti Science. Die gewoon goed inzicht biedt in wat is de stand van zaken op dit vlak in Lansingerland. Dat is belangrijk voorzitter, want Lansingerland zoals u ook al zegt, is Home of Horti Science. Dat is een strategische keuze die de raad gemaakt heeft in 2022. Niet alleen iets zegt over onze economische prioriteiten, maar ook gewoon eigenlijk een pijler is van de Omgevingsvisie. Zelfs onze citymarketing om het eventjes in slecht Nederlands te zeggen. Dus dat is belangrijk. Daarom vindt de CDA-fractie het eigenlijk een heel goed idee en hebben ook zelf initiatief genomen samen met D66, om toch tenminste één keer per jaar als meest innovatie tuinbouwgemeente ter wereld, een tuinbouwdebat te houden. Gewoon om een tour d'horizon te maken over dit onderwerp. Vanuit alle perspectieven, nogmaals ook vandaar samen graag met andere partijen, om die verschillende perspectieven op dit vraagstuk in te brengen. Dan de vragen voorzitter zoals we ze zelf hebben geformuleerd. Wat gaat er goed? Er gaat eigenlijk heel veel goed wat ons betreft. Niet in het minst dankzij ondernemers, die elke dag bezig zijn met produceren, innoveren toeleveren, vermarkten, enzovoort. Ook dankzij de kennisinstellingen. Gelukkig ook steeds meer dankzij de gemeente. Dus dat is mooi en dat is een compliment voor het college en voor ons als raad dat we dit hebben vastgesteld. Er worden ook nieuwe ontdekkingen gedaan, investeringen, duurzaamheid gedaan, mensen opgeleid. Qua resultaat is het glas dus echt ruim halfvol wat ons betreft. We zijn specifiek bijvoorbeeld blij met de opening van het Horti Science Innovation Center. Een aantal van ons was daar vanmiddag bij in Bleiswijk, groot belangrijk succes wat daar gevierd is. Waardoor we nu gewoon zo'n academische startup accelerator in Lansingerland hebben. Wat je normaal gesproken alleen maar vindt in universiteitssteden, dat hebben we hier nu in Bleiswijk. Echt heel bijzonder wat daar is neergezet. Horti Science House wat zal worden gerealiseerd op het Horti Science Park door Bunnik, daar zien we de eerste contouren van. Dat lijkt ook heel veelbelovend. Daar zal ook onderwijs plaatsvinden voor mbo- en hbo-studenten, wat we heel erg toejuichen. Wat we ook goed vinden is dat er steeds meer sociale activiteiten plaatsvinden

in verbinding met onze inwoners, ook met scholieren. Het Kidz Festival bijvoorbeeld. We zien ook steeds meer investeringen in duurzame energie. Wat heel belangrijk is natuurlijk voor de toekomst van deze sector die af moet van het aardgas, ook af wil van het aardgas. Maar daarvoor ook gewoon publieke investeringen, bijvoorbeeld een infrastructuur nodig heeft. Dus mooie dingen, maar er kunnen ook dingen beter. Twee dingen wil ik eruit lichten. Drie, sorry. Sommige kleine dingen ... Heel persoonlijk, terug moest ik lopen van het feestje in Bleiswijk. Dan loop je nog steeds langs die verschrikkelijke Laan van Mathenesse bijna doodgereden te worden door vrachtwagens, omdat er nog geen fatsoenlijk voetpad is. Dat is niet alleen vervelend voor mij, dat is niet zo belangrijk. Maar vooral voor onderzoekers van Wageningen Universiteit bijvoorbeeld en voor medewerkers van die startups, die gewoon niet op een fatsoenlijke manier op het Horti Science Park kunnen komen. Er is geld toegekend voor een bushalte, maar die is er nog steeds niet twee jaar na dato. Dus daar vragen we ook op die kleine praktische dingen toch echt actie van het college conform de visie en uitvoeringsagenda. Het tweede punt wat er beter kan, is toch een zorgvuldige omgang van ons als raad en ook van het college, met eigenlijk de ruimtelijke vraag. De ruimtelijke behoefte van ons voor dat Science-cluster. We hebben gezien vorig jaar dat een tijdelijke woonplek voor spoedzoekers en voor Oekraïners niet werd geprojecteerd op plekken die eigenlijk zijn bestemd voor woningbouw, maar in tuinbouwgebied. Weet u, in zichzelf kun je dat nog billijken, maar we moeten ons goed bewust zijn van de uitstraling die dat heeft. Speculanten op woningbouw die zien dat. Die zien dat wij niet helemaal consequent zijn, niet helemaal consistent zijn in onze ruimtelijke keuzes. Die nemen vervolgens grondposities in. De bekendste natuurlijk door BPD in de Noordpolder. Die hopen dat wij hier, doordat zij tien, twintig jaar dat in portefeuille houden, op een gegeven moment door de bocht gaan. Als we dat gaan doen met elk stukje braakliggend terrein in ons tuinbouwgebied, hebben we een groot probleem. Daar wil ik ons echt voor waarschuwen en behoeden en met name ook het college echt om zorgvuldigheid vragen. Dat zij geen voorstellen meer doen voor andere functies in wat we eigenlijk bestemd hebben als tuinbouwgebied. Tot slot wat er beter kan voorzitter, is ruimte geven aan het Horti Science Park. Ik noemde het al, het Horti Science House wordt nu gepland door Bunnik, ziet er mooi uit. Maar daarmee, als de nieuwbouw van de WUR is gerealiseerd en het Horti Science House ook, is eigenlijk de laatste vierkante meter van wat we hebben bestempeld als Horti Science Park, is op. Laat het even tot u doordringen. We hebben een Horti Science Park op de kaart gezet, in geïnvesteerd. Vervolgens hebben we eigenlijk de eerstvolgende ondernemer die zegt, daar wil ik me vestigen, hebben we geen vierkante meter meer te bieden. Dat is toch wel wrang. Lijkt een beetje alsof je de groeibriljant gaat inknellen. Alsof je een groeiend kind insnoert in een te klein tuigje. Voorzitter, nu is het natuurlijk zo dat er op Bleizo-West wel heel veel duizenden vierkante meters zijn gereserveerd in de plannen voor bedrijvigheid, maar toch is dat gebied nog op slot. Mijn indruk is dat als een bedrijf zich nu meldt om zich daar te vestigen, dat het antwoord is nee. Dus wil ik graag een reactie van het college of dat klopt. Zo ja, of zij bereid zijn dat slot daarvan af te halen. Om ruimte te gaan bieden aan uitbreiding van het Horti Science Park. De derde vraag die gesteld is voorzitter, is hoe kijkt de commissie aan tegen onderbesteding van het geld? Voorzitter, volgens ons heeft dat veel te maken met de moeilijkheid dat we toch alleen maar incidenteel geld ter beschikking hebben gesteld. Drie keer 1,2 miljoen. We weten denken allemaal, ook uit de praktische verhalen over personele bezetting op het gemeentehuis, hoe moeilijk het is om een goed team te bouwen met incidenteel geld. Als je structureel weet dat je mensen kan inhuren, dan kun je ze makkelijker in dienst nemen en een team bouwen, dan wanneer je dat incidenteel alleen maar kan financieren. Dus daarom vragen wij het college om structureel geld ter beschikking te gaan stellen voor uitvoering van de Horti Science visie.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u wel voorzitter. U weet natuurlijk ook dat we in zwaar weer verkeren financieel als gemeente, zeker op structureel gebied. Hoe gaat u dat dan financieren dat idee van u?

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Dank u wel voorzitter. De heer Van Santen u heeft volstrekt gelijk. Juist in tijden van schaarste moet je keuzes maken. Zoals ik net heb betoogd, we hebben een keuze gemaakt eigenlijk al als gemeente. We hebben gezegd er is een Home of Horti Science. We zien dat het ook een multiplier heeft in de investeringen die wij doen, van elf miljoen maar liefst staat in de rapportage. Dat is nog maar een eerste inschatting zou ik bijna zeggen. Dus juist als het krap is, dan moet je kiezen voor wat je belangrijk vindt en hebt gevonden. Is het wat ons betreft zaak om hier ruimte voor te maken. Hoe we dat vervolgens dekken, dat is denk ik een vraag die aan de orde hoort bij een kadernota, vervolgens bij een begroting. Er ligt nu geen nieuw budgettair voorstel voor, maar dan moet je kijken hoe je dat inderdaad kunt dekken. Ben ik met u eens. Ik ga graag samen met u en anderen op zoek om dat te financieren. Want als het college het niet doet voorzitter, dan zal er een voorstel komen vanuit het CDA om die financiële ruimte te gaan creëren.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter dank u wel. Even een andere vraag. Wij hebben altijd gezien dat die drie keer 1,2 miljoen bedoeld was als een soort vliegwiel in gang zetten. Dat was een kortdurende impuls om na drie jaar als gemeente een stap terug te doen, zo staat het in het stuk. Stelt u nu voor om die impuls door te blijven zetten en maar aan dat vliegwiel te blijven trekken en proactief te blijven handelen de komende jaren? Dus een iets andere beleidskeuze dan in het verleden is gemaakt?

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, rijksoverheid heeft volgens mij recent anderhalf miljard of daaromtrent geïnvesteerd in Eindhoven, de High Tech Campus. Wij hebben hier echt iets heel bijzonders en ik vind het belangrijk dat we ons dat realiseren als raad. We hebben een hele bijzondere High Tech Campus hier in Lansingerland. Dat vraagt soms ook om publieke investeringen. Inderdaad een deel is vliegwiel kun je tijdelijk doen, maar een deel is ook structureel. Bovendien heb ik gezegd, je moet ook soms structureel investeren, juist om ook een team te kunnen bouwen. Dat blijkt nu heel lastig. Ik denk dat dat één van de oorzaken is van die onderbesteding.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Beukel. Ga ik naar de heer Weerheijm van D66.

De heer Weerheijm: Dank u wel voorzitter. Alvorens ik een beetje de materie in duik, ben ik de commissie denk ik een kleine disclaimer verschuldigd. Want misschien vroeg u zich af, inderdaad CDA, D66 die dit samen agenderen, dat is wel heel bijzonder. Allereerst dank aan de heer Van den Beukel die contact met mij opnam over dit dossier. Want zoals u zich misschien kan herinneren wij hebben als fractie in 2022 tegen deze visie gestemd. Wij hechten er echter wel heel veel waarde aan dat als de raad daar eenmaal iets besluit, dat is ook prima en dan gaan we gewoon verder kijken hoe die uitvoering daar geschiedt. Laat het ook een leuk voorbeeld zijn dat je ook als fracties met verschillende ideeën over een bepaald onderwerp gewoon gezellig samen dingen kan agenderen. Dat zou ik ook iedereen willen aanraden. Onze focus vanavond en dat is ook door de heer Van den Beukel werd dat aangedragen, zijn de financiën. We zien echt een hele flinke onderbesteding. Ik had het hier net ergens opgeschreven. Volgend jaar heeft ons team volgens mij nog iets van 2,6 miljoen euro wat ze mogen besteden ... 2,8 miljoen euro die ze mogen besteden vanuit deze visie. Dat is een ontzettende hoeveelheid geld. Natuurlijk moet het niet zo zijn dat we maar uitgaven gaan zoeken om het om het maar te kunnen doen, maar dat laat wel zien over de mate van onderbesteding die er is geweest. Er zijn eigenlijk misschien drie redenen mogelijk waar die onderbesteding vandaan komt. Eén van die redenen werd net door de heer Van den Beukel al aangedragen. Het team en dat soort zaken. Volgens D66 zouden er ook nog twee andere oorzaken kunnen zijn. Misschien dat het gewoon te goed gaat eigenlijk op een manier. Dat klinkt misschien een beetje raar, maar als je dan ziet dat de opbrengst eigenlijk van de Horti Science visie zelfs met deze investering eigenlijk al het twintigvoudige waren dan de uitgaven van afgelopen jaar. Namelijk meer dan tien miljoen subsidie opgehaald met een uitgave van 500.000 euro. Denk je in welke mate kunnen wij dan als gemeente eigenlijk met ons beperkte financiële middelen nog daadwerkelijk bijdragen? Andere kant je ook kijken is er misschien een mismatch tussen de doelen die wij hebben opgesteld als gemeente? Het budget dat we daaraan hebben gekoppeld en waar er daadwerkelijk vraag naar is vanuit de sector. Ik wil echt niet weer beginnen over mijn eigen persoonlijke bonfutje in de vorm van de Flower Turbines. Dus daar ga ik ook verder niks over zeggen, maar ik zeg het toch maar even. Dus de lijn van D66 is in dit dossier altijd geweest hoe zorgen we er nu voor dat we deze sector op een goede manier faciliteren, hoe we de netwerken aanleggen en hoe we meedenken en aanmoedigen met de sector. Dan specifiek op het teken van duurzaamheid. Dat werd door de heer Van den Beukel net ook al uitgebreid aangedragen. Daar wil ik wel de kanttekening plaatsen dat in de visie D66 echt niet zo is dat wij onze hele glas- en bouwsector één op één kunnen verduurzamen.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken. Een interruptie van de heer Philippens.

De heer Philippens: Ik heb daar een korte vraag over. Het college geeft een aantal verklaringen waarom er zeg maar minder geld is uitgegeven zeg maar dan we gebudgetteerd hadden. De oorlog, corona, ambtelijke capaciteit en dat wordt ook onderbouwd. Zeg maar u geeft aan dat er een mogelijke mismatch zit wat wij aanbieden en wat er nodig is. Heeft u daar ook een onderbouwing op waarom u dat aandraagt?

De voorzitter: De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Ik wilde eigenlijk niet over het voorbodeje beginnen dat ik hier had staan. Maar als ik zie dat we nu al meer dan een jaar bezig zijn om die windturbines in de vorm van bloemen aan te besteden en te creëren. Denk ik wel is dat nu echt waar we ons als gemeente moeten focussen? Pakken we daar nu onze rol? Heeft de sector daar daadwerkelijk iets aan? Dat vind ik persoonlijk een moeilijk punt. Daar heb ik voor de rest van het college helemaal geen uitleg over, want daar heb ik het al vaak genoeg met iedereen over gehad. Maar dat is wel iets wat mij dan opvalt. Dan ga ik even terug naar mijn oorspronkelijke punt. Zoals we nu bijvoorbeeld midden in de winter misschien af en toe een setje bloemen kopen in de supermarkt of ergens anders die ergens in een kas zijn gegroeid, verwarmde kas. Daarbij moet je wel afvragen is dat echt de toekomst? Betekent dus dat we onze glas- en tuinbouwsector

één op één moeten verduurzamen? Als het aan D66 ligt moet er ook echt wel wat veranderen in het vraagpatroon, ook van de consument. Moeten we met elkaar ook gaan nadenken is dit nog wel op deze manier houdbaar in een duurzame wereld? Dat houdt natuurlijk niet tegen dat juist die innovatie en zeker het academische karakter en het wetenschappelijke karakter van onze Horti Science visie, dat we dat natuurlijk super erg waarderen. Zeker het wetenschappelijke natuurlijk zeg ik maar even. Hoe dan nu verder? Dat is een beetje de vraag van D66. We zien dus dat er nog flink wat budget is om komend jaar te spenderen. Natuurlijk hopen we gewoon dat dit gewoon lukt. Dat dit in lijn met de visie die door de raad is vastgesteld gewoon gebeurt op een goede manier. Maar goed we moeten ook alvast even wat verder kijken, want hoe gaan we dit later doen? De heer Van den Beukel gaf aan dat hij het graag structureel wil maken. Kijken we natuurlijk reikhalzend uit naar de voorstellen daarvan. Maar gezien, de heer Van Santen gaf het al aan, de financiële situatie van de gemeente is niet super ruim. Dus ik denk dat we ook wat creatiever hier naar zullen moeten kijken. Misschien had u de technische vragen van mijn fractie gezien. Dat was eigenlijk een beetje een hersenspinsel van onze kant. Zou je nu bijvoorbeeld een bis kunnen oprichten voor onze Horti Science sector? Daarmee investeren en bijvoorbeeld de economische positionering van de sector kunnen faciliteren. Misschien dingen die nu niet van de grond af komen door aller handen, collectieve actieproblemen en dergelijke. Als laatste het werd het ook even genoemd, schaars grondgebruik is wel echt een issue in Lansingerland. Aan de ene kant zijn we inderdaad als Lansingerland Home of Horti Science. Ik denk inderdaad de sector waar we allemaal heel trots op mogen zijn. Andere kant onze tweede slogan is ook, het is lekker leven in Lansingerland. Dus je ziet eigenlijk al dat we ook als gemeente misschien niet helemaal altijd helemaal helder hebben wat nu onze prioriteit is. Is het aan de ene kant Horti Science, of is het aan de andere kant ook dat we een hele prettige woongemeente willen zijn? Die dingen kunnen botsen. Dat is niet iets wat wij hier vanavond hoeven op te lossen, gelukkig niet. Daar hebben we alle andere visies en dergelijke voor. Maar de voorbeelden die door de heer Van den Beukel werden aangedragen laten wel zien hoe complex die zaak is. Dat dat ook leidend gaat zijn voor over wat de toekomst is van de sector in Lansingerland. Daar wilde ik het voor nu bij houden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Weerheijm. Dan gaan we naar de heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter dank u wel. Voorzitter u gaf waarschijnlijk onbedoeld met uw uitleg van Horti Science aan dat er nog wel wat werk aan de winkel is. Want helaas nog niet voor iedereen is inderdaad duidelijk wat we nu precies met Horti Science bedoelen. Gaat het dan over de glastuinbouw? Ja, dat gaat onder andere over de glastuinbouw. Wij hebben inderdaad in 2022 hebben wij met veel enthousiasme de uitvoeringsagenda ondersteund. Ook waren we van harte bereid om daar inderdaad vervolgens de portemonnee voor te trekken om inderdaad dat vliegwieltje op gang te helpen. Wij hebben het ook echt zo gezien, dat het inderdaad een impuls was om te geven aan de sector. Als je inderdaad die uitvoeringsagenda er nog eens bij pakt, dan zie je dat dingen zijn uitgevoerd, maar ook dingen niet zijn uitgevoerd. Maar het mooi van die uitvoeringsagenda is dat die, daar was iedereen heel enthousiast over, vrij detaillistisch aangeeft wat al die acties kosten. Dus wij spelen een beetje met de gedachte beste college, is het niet eens goed om die uitvoeringsagenda nog eens kritisch tegen het licht te houden in combinatie met de bouwstenen die we met elkaar hebben vastgesteld hebben. Daar staan wij als ChristenUnie nog steeds van harte achter, achter die zes bouwstenen met de strategische doelen. Zijn nu al die acties uit dat uitvoeringsprogramma nog steeds nodig om die doelen te bereiken? Want uiteindelijk gaat het er ons om die doelen te bereiken. Of dat nu 3,6 miljoen moet kosten, meer of minder. Dat vinden we dan even wat minder ter zake doen, omdat wij nog steeds volkomen achter die bouwstenen en achter die strategische doelen staan. Kijk daar nu eens kritisch met elkaar naar, wat moeten we daar nog van uitvoeren en wat kunnen we eventueel laten zitten? Maar ook belangrijk en dat was even mijn vraag aan de heer Van den Beukel. Moeten we inderdaad een deel van het probleem wellicht oplossen om wat dingen structureel te maken omdat je daarmee meer armslag gaat krijgen? Dat vinden wij een lastig punt om dat nu even staande deze vergadering over te besluiten. Maar ik denk wel dat het goed is om daar wel kritisch naar te kijken. Want nogmaals, dat de Horti Science een belangrijke sector is voor onze gemeente dat stelt niemand in deze raad ter discussie. Maar de discussie gaat er vaak om hoe gaan we op een effectieve manier om met ons geld om hen zo maximaal mogelijk te ondersteunen? Dus wat ons betreft en het college stelt het zelf ook een beetje voor in het jaarverslag, maar wel met wat slagen om de arm. We gaan dat wellicht doen, wat ons betreft gaan we dat doen. Kijk eens kritisch naar die uitvoeringsagenda. Wat moeten we daar nog van doen incidenteel om inderdaad dat vliegwieltje aan de gang te krijgen? Wat willen we daar structureel voor gaan doen om inderdaad dat vliegwieltje gaande te houden? Want wij pleiten er wel voor om inderdaad een X aantal jaar vrij actief in die sector te investeren. Maar wat we ook in uitvoeringsagenda hebben gezegd dat je na die jaren een stapje terug neemt, wel een goede rol blijven vullen. Dan met ... Nu ben ik het woord, het tegenovergestelde van het woord incidentele gelden gewoon kwijt. Structurele, dank u wel. Om dan met structurele middelen dat te blijven ondersteunen. Dus daar zou ik eigenlijk het college toe willen oproepen om dat te gaan doen.

Ik hoor graag ook wat andere partijen daarvan vinden om die weg met elkaar te volgen. Om zo de belangrijke sector in deze gemeente wel op een goede manier, zowel incidenteel als structureel te blijven ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel voorzitter. D66 en CDA bedankt voor het agenderen van dit stuk. Wat gaat er goed? Er gaat veel goed. Wat de heer Van den Beukel al aangaf vanmiddag, de aftrap van weer een ontwikkeling. Er zitten nog wat dingen aan te komen, dat gaat prima. Wat kan er beter? We kunnen altijd beter en er kunnen altijd dingen anders. Maar ons hebben uit het partnership geen zaken ter ore gekomen dat de partners vinden dat het niet goed loopt. Dus in onze ogen loopt dat. Kan het beter? Waarschijnlijk wel, maar ik neem aan dat in onderling overleg tussen het college en de partners ernaar gekeken wordt hoe het geld zo efficiënt mogelijk besteed kan worden binnen de termijnen die daarvoor staan. Dat er dan geld overgeheveld wordt naar een andere jaarrekening, ook prima. We hebben dat geld gereserveerd, laten we dat wel beschikbaar houden voor Horti Science. Welke bijsturing zelf? Van onszelf niet. Laat dat voornamelijk uit de partners komen. Wat de heer Markus zegt, wat staat er in de uitvoeringsagenda? Wat moeten we doen? Geef daar dan wel een prioriteit aan als de partners vinden dat bepaalde dingen hogere prioriteit hebben, laten we die dan oppakken. Zodat we gezamenlijk tot een beter perceptie komen dat we daar goed bezig zijn. De vraag structureel geld in gaan zetten. Komt u maar met een voorstel, dan gaan we dat wel beoordelen. Maar ik geef u er wel rekening van dat we niet een oneindige portefeuille hebben waar we het uit kunnen trekken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jansen. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u wel voorzitter. Ik ga niets afdoen aan de lofzang die ik heb gehoord over Horti Science. Allemaal hartstikke mooi en wij dragen wat dat aangaat de tuinbouw hier ook een warm hart toe. Daar gaat het wat ons betreft helemaal niet om. In 22 waren wij net als de D66 tegen het voorstel. Ons pleidooi was toen dat we dit zoveel mogelijk aan de innovatieve sector zelf willen overlaten. Dat de gezonde bedrijven in dit cluster dit financieren. Voorzitter, dat is niet veranderd dat standpunt. Sterker nog, als dan ook nog eens blijkt dat de geplande uitgaven twee jaar na dato niet volledig worden gerealiseerd dan zet de VVD nog meer vraagtekens bij het toenmalige besluit. Als ik dan inga op de vragen wat gaat er goed? Dat men kennelijk met minder geld toe kan, dat gaat er goed. Dus wat ons aangaat wat kan er dan beter? Het besluit herzien en dit zoveel mogelijk aan de sector overlaten. Kennelijk is het niet nodig, dus dat is mooi en wij hebben het geld hard nodig. Ik hoorde de heer Markus op een bepaalde manier en ook D66 daar een beetje op doelen. Laten we daar maar eens kritisch naar gaan kijken. Want uit de lengte of de breedte moet het toch vandaan komen. Als het niet nodig is dat heel mooi en dan gaat de sector dat voor een deel zelf doen. Zover voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Santen. Gaan we naar mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank voorzitter. Opgroeiend in Bleiswijk als een niet-tuindersdochter heb ik wel gewoon vakantiewerk in de kassen gedaan. Maar toen nog helemaal niet in de wetenschap wat voor moois er allemaal ontwikkeld is. Hoe trots ik eigenlijk ben als ik dan thuis werd gebracht uit de stad en dan het dorp in reed met al die kassen en iedereen zoiets had vanuit de stad in wat voor gehucht woon jij? Daar ben ik echt mega trots op. Als ik dan kijk naar het mooie jaarverslag wat er ligt en wat er allemaal gerealiseerd wordt dan zijn wij inderdaad Home of Horti Science. Dan worden daar vragen gesteld. Dank trouwens voor het indienen van dit bespreekpunt D66 en CDA. Ik vind dat lastig om dat zo te beantwoorden op dit moment. Ik denk dat we ook erg benieuwd zijn naar de reactie nog van het college. Ik vind wel dat uitvoeringsagenda doelen en kosten die daarbij gepaard gaan, inderdaad tegen het licht gehouden moeten gaan worden om te kijken ... Want ik vind het wel een interessante discussie die VVD opvoert, kennelijk kan het ook met minder geld. Dus ik verwacht dat deze zeker terug gaat komen bij de behandeling van de begroting. Maar dat er in ieder geval een mooi verslag ligt waar Lansingerland in ieder geval erg trots is op wat ze gedaan hebben, dat blijkt aan alle kanten. Ben ook wel heel erg benieuwd hoe dat inderdaad door partners wordt ervaren. Zoals ook in het bespreekpunt staat aangegeven wat voor verwachting er is bij de partners en hoe zij daarin staan. Dus ik wacht verder gewoon even de reactie verder af. Er zijn interessante vragen gesteld. Zoals een goede route ernaartoe ook als je lopend bent in plaats van met een vrachtwagen en de bushalte. Dus dat wachten we eventjes af. Fietsen, ja maar dan kan je ook platgereden worden als er ... Maar goed, dat is even terzijde. Dit voor zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Philippens.

De heer Philippens: Complimenten aan de partijen voor het inbrengen van dit voorstel van twee verschillende kanten. Mooi. Wij waren toentertijd al een groot voorstander van het voorstel, zijn we nu nog steeds voor Horti Science. Dat zien we ook in het rapport terug, er gaat veel goed. De heer Van den Beukel heeft dat al mooi beschreven en daar zijn we ook wel trots op. Bouwstenen worden uitgevoerd, maar wat de heer Markus ook aangeeft, volgens mij kunnen we nog steeds kritisch tegen het licht houden die uitvoeringsagenda. Dus daar wil ik me bij aansluiten. Maar volgens mij gaat het college richting

zomerrapportage met een voorstel komen, in ieder geval nog voor die miljoen wat openleggen. Maar dan ben ik benieuwd of ik dat goed heb geïnterpreteerd. Maar er gaat dus heel goed. We hebben ook een aantal extra investeringen binnengehaald, dat is dus mooi. Dus geld levert dan extra geld op zeg maar, dat is denk ik een heel mooi resultaat. Wat kan beter? Wat ons betreft de snelheid. Zien we in die drie redenen terugkomen. De oorlog en daarmee de energieprijzen waar ook onze tuinders veel last van hebben gehad. Corona, maar ook onze eigen ambtelijke capaciteit. Ook weer verklaarbaar omdat het weer ingezet werd op die prio's. Maar dat is wel jammer en dat maakt wat kwetsbaarder. Hoe kijken wij aan tegen die onderbesteding? Dat vind ik toch wel jammer, omdat een deel aan die ambtelijke capaciteit ligt. Dus kijk daar ook of daar een bepaalde ambtelijke versnelling op mogelijk is. Die wil ik nog meegeven. Eventueel bijsturen op kaders. Wat ons betreft is dat op dit moment niet nodig, wel dus die snelheid aanbrengen. Wij wachten dan ook de zomerrapportage af waar dan ook een voorstel op gaat komen richting het inzetten van die gelden die nog over zijn. Het stukje vooruitkijken zeg maar, of je daar dan structurele bijdrage aan wil leveren die kan ik ook niet zo beantwoorden. De eerste reactie is wat de heer Jansen al aangaf, is lastig structureel natuurlijk. Weet de heer Van den Beukel ook in onze financiële situatie. Misschien ook kijken of we dan niet ... Mocht het nodig zijn, ook afhankelijk van die uitvoeringsagenda wat er nog van openstaat. Kunnen we dan niet weer voor een jaar of drie, vier weer een incidentele bijdrage leveren mocht het nodig zijn? Maar dan wacht ik even de eindevaluatie af. Daar ga ik nu nog geen uitspraken op doen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Dank u wel voorzitter. Dank voor alle fracties voor hun bijdrage. Ik zal het kort houden. Wij hebben gesteund voor incidenteel financiële bijdragen. Op dit moment blijft de PvdA-fractie daarbij. Gezien de komende jaren en de schaarste niet behalve binnen onze gemeente qua bouwgrond en voor uitbreiding van zo'n mooie organisatie als Horti Science. Maar er is ook schaarste aan financiële middelen en daar zijn we allen hier goed van bewust. Dus voor structurele opties op dit punt blijven we even ver van weg. Dat moeten we maar even afwachten wat er op ons allemaal gaat afkomen komende jaren. Qua opmerking over innovatie en duurzaamheid daar zijn we natuurlijk voor, maar dat hoeft niet altijd vanuit de gemeente. We kunnen hier en daar faciliteren. Daar is een slag meegemaakt met de Horti Science visie. Dus de stappen die gezet zijn, daar zijn we blij mee. Even kijken naar de vragen wat kan er beter? De middelen die nu niet ten volle zijn geïnvesteerd, ben ik heel erg benieuwd vanuit de college hoe we dat beter kunnen inzetten. Kijken naar welke prioriteit op dit moment noodzakelijk is om die visie verder te faciliteren. De onderbesteding, dat heb ik net verwoord. Welke eventuele bijsturing vanuit de kaderstellende rol van de raad? Op dit moment vind ik dat lastig om daar één, twee, drie klaar een opmerking over te maken. Ik wacht even af wat de antwoorden zijn van het college. Daar wil ik even voor nu hierbij laten. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Biharie. Dat was de eerste termijn van de zijde van de commissie. De commissieleden die zijn op de eerste vier vragen van CDA en D66 ingegaan. Er liggen ook nog drie vragen aan het college. Dus daar gaan we nu voor naar het college. Wethouder Fortuyn u wordt nog begeleid, ambtelijke ondersteuning van Samir Amghar.

De heer Fortuyn: Dank u wel mijnheer de voorzitter en dank u wel commissieleden. Toen ik het besprekspunt opeens zag oppoppen, het agenderen van de jaarrapportage Horti Science 2023. Terwijl wij als college dit opgebracht hebben om ook uw raad te informeren, dat dit een besprekspunt werd. Hadden wij even zoiets van dat is eigenlijk heel mooi, want het is echt een heel belangrijk, laat ik zeggen centraal thema. Iets waar de gemeente Lansingerland en met name de inwoners, nauwelijks weet van hebben. De hele wereld kent Lansingerland, maar met name Bleiswijk, Bergschenhoek en Berkel en Rodenrijs als dé innovatieve glastuinbouwsector van de wereld. We zijn ook de tweede in schaalgrootte. Terwijl de eigen inwoners er nauwelijks weet van hebben. Dat geldt ook voor het gemeentehuis. Het gemeentehuis wat het glazen paleis genoemd wordt, door veel mensen gezien wordt als mooi huis, maar hoop glas. Maar waar staat het voor? De architect heeft zich ooit laten inspireren door onze kernwaarden, ons DNA. Dat is namelijk de glastuinbouw. Daar gaan we ook de komende maanden hard aan werken om de glastuinbouw ook in het gemeentehuis vorm te geven. Dus ja, wij moeten trots zijn op hetgeen wat wij hier met elkaar ontwikkelen. Ja, de proeftuin Bleizo-West, met de vier- tot zesduizend wooneenheden. Plus 150.000 vierkante meter, oftewel vijftien hectare bedrijventerrein. Juist geïnspireerd op het Horti Science cluster. Dat hebben we ooit eens een keertje met mijn voormalige wethouder van CDA de heer Albert Abee ontwikkeld om Lansingerland op de kaart te zetten als zijnde innovatieve tuinbouwsector. Met name in de veredeling, maar ook in de bestuiving, maar ook in de bescherming van gewassen, maar ook allerlei technologische ontwikkelingen. Wij hebben dat genoemd Lansingerland is responsible voor feeding the world. Ja, is een grote ambitie, klopt. Het begint langzamerhand handen en voeten te krijgen. Toen kwam dit boven water, denk ik mooie gelegenheid om dit nog eens een keer even in het collectieve geheugen met elkaar op te rakelen, want dat is het nog steeds. Ik denk ook dat het heel veel moeite en ook inspanning van ons vraagt, maar tegelijkertijd ook de

investering waard is. Om iedereen trots te laten zijn op datgeen wat zich hier in Lansingerland afspeelt en om dat ook verder voort te brengen. Maar toen schrok ik wel even. Want dat was namelijk vraag drie, hoe kijkt de commissie aan tegen de onderbesteding van het eerste en het tweede jaar? Wij dachten dit wel redelijk verwoord te hebben door allerlei complexe factoren en macro- en micro-economische ontwikkelingen waar wij geen invloed op hebben. Maar ik schrok eigenlijk ergens anders van. U weet dat ik, de gemiddelde leeftijd als ik zo rondkijk, ben ik de veruit de oudste hier. Ik heb concurrentie aan de voorzitter, dat is waar. Maar de gemiddelde leeftijd had ik het over. Maar goed, ieder geval ik kom uit het bedrijfsleven dat weet u. Ik heb ondertussen twee termijnen hier achter de rug, ben de derde termijn bezig. Ik heb altijd bedrijven gehad in de grafische industrie en ik heb heel veel zaken gedaan met allerlei overheidsorganen. Ik heb me altijd verbaasd dat rond oktober, november de telefoontjes kwamen met de meest zinnige, vaak ook onzinnige verzoeken, ook verzoeken om facturen al dit jaar te versturen. Want o wee als ik wat van het budget overhoud, dan word ik volgend jaar gekort. Ik denk die geschiedenis die komt toch niet meer terug hoop ik. Dat las ik wel een beetje zo. Je hebt een onderbesteding, dan heb je dus te veel gehad. Dus even terugleveren dan krijg je volgend jaar niks of in ieder geval wat minder budget. Ik denk juist in het Horti Science cluster, juist zoals wij het hier gepresenteerd hebben. U bent vanmiddag bij de intentieverklaring, overeenkomst geweest. Helaas, ik vervang op dit moment onze collega Leon Hoek wethouder, die is geopereerd van een hernia. We wensen hem namens u allemaal veel sterkte bij zijn herstel, dat begrijp ik wel. Dus ik vervang hem. Maar ik vind het één van de mooiste ontwikkelingen waar we al jarenlang energie in gestoken hebben. Ja, dat het budget niet uitgegeven is, daar moet je eigenlijk best trots over zijn. Enerzijds, natuurlijk iedereen heeft ambitie en wil snelheid. Maar we hebben uitgelegd waarom het niet gelukt is. Dat is niet alleen maar intern te verwijten, maar ook extern te verwijten. Maar we zijn wel op een hele goede weg bezig. Daar waar het om gaat over datgeen over het budget. Maar ik was ook blij vanavond dat er minimaal over nagedacht wordt, om eventueel op termijn naar structureel te kijken. Want ik denk inderdaad dat het ons meer slagkracht geeft, dat geeft ons meer zekerheid. We hebben inmiddels een uitstekende kwartiermaker. Dat is de heer Evert-Jaap Lugt, een zeer ervaren ondernemer. Ook over de hele wereld bekend, althans op een aantal dossiers bekend.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u wel voorzitter. Hoe gaat wethouder Fortuyn als vervanger van de heer Hoek het gesprek aan met wethouder Fortuyn die op de financiën moet letten en de structurele uitgaven?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Maar ik was nog niet aangesproken over structureel. Dus daarvan heb ik ook gezegd, ik vind het heel interessant dat er nu over gesproken wordt. Want dat biedt je namelijk wel om mensen aan je te binden, ook in je organisatie om continuïteit aan te bieden. Echter, mijnheer Van Santen ik kom u tegemoet. De winstwaarschuwing is wel, wij staan de komende jaren 25, 26, maar name 26, 27 in de jaren, staan wij voor grote opgaven. Waarin wij de budgetten met elkaar als exploitatie nog sluitend moeten krijgen. Dit budget, u kunt er een andere keuze voor maken. Ik heb een aantal partijen gehoord dat je wellicht andere afwegingen kan maken. Ook straks bij de kaderbrief, of eventueel naar de toekomst toe. Maar ik zou ervoor willen pleiten dit is incidenteel geld. Natuurlijk, het is geleend geld. Het is geld dat we apart gezet hebben. Misschien op andere dingen kunnen inzetten. Maar ik pleit er wel voor als wethouder Financiën om dit gereserveerd te houden. Structureel kan op dit moment denk ik niet, ik denk dat dat ook de discussie gaat vertroebelen. Maar ik vind het wel mooi dat erover nagedacht wordt om laat ik zeggen, consequent te investeren in deze tak van sport. Want dat brengt heel veel en we krijgen er ook heel veel voor terug. Maar dat is een afweging voor later. Dat is even mijn reactie op structureel en incidenteel, maar ik pleit er wel voor om ieder geval het bedrag te reserveren.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van de heer Philippens.

De heer Philippens: Dat is eigenlijk inderdaad een vraagstuk voor de wethouder van Financiën inderdaad. We hebben dit op dit moment gefinancierd vanuit drie keer incidenteel, dat gaat dan waarschijnlijk een jaar extra. Hoe ziet u de ruimte, ik kijk wel al vooruit, maar hoe ziet u de ruimte bij een provincie om dat nogmaals met een incidentele investering of een aantal jaar te doen? Is daar nog ruimte voor?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Kijk dan gaan wij even over de begrotingen, maar goed we zit toch bij AB dus het kan. We hebben de mogelijkheid om wanneer je solvabiliteitsratio boven de twintig procent is en dat is die van ons dik. Ik weet ondertussen wat hij ongeveer is, en die is ruim. Mogen wij tien procent van de algemene reservelijst, van de algemene reserve, mogen we aanwenden voor de komende jaren om daar structurele dekking mee te dekken. Het is je eigen spaarpot opeten, dus ik ben er niet blij mee. Ik zie het ook niet als een oplossing. Wij gaan nog steeds een gesprek aan om in een kostenbatenverhaal te komen met de overheid. Het kan niet zo zijn, dat wij laat ik zeggen tekorten op dossiers en denk maar even aan de Wmo en met name in de jeugdzorg. Waar we miljoenen tekortkomen, dat zelf bijleggen en dat vervolgens niet vergoed krijgen. Maar dat is de discussie die op dit moment ook met het Rijk loopt.

Hoe gaan wij een financiering van de gemeente ter hand nemen? Dat is de kosten- en batendiscussie die loopt. Maar je zou kunnen zeggen voor één of twee jaar de spaarpot aan te kunnen spreken. Dus we hebben de ruimte wel. Dan hebben we nog los daarvan, hebben we de algemene reserve ex-, we hebben ook nog de algemene reserve inclusief Eneco. Maar goed we gaan die discussie nog aan. Dit is gereserveerd, staat ook op de balans, is ook meerjarig meegenomen. Dus wat dat betreft komt er geen bloed uit, maar je zou een andere keus kunnen maken. Dat is altijd aan u, u bent kaderstellend, budgetrechtgevend. Maar ik pleit er wel voor om dit te bewaren. Want we hebben hier de kip met de zogenaamde gouden eieren en dat past ook prima in de ontwikkeling van de proeftuin Bleizo-West. Los daarvan nog even een aantal vragen die gesteld zijn, is over onder andere de ruimtelijke behoefte. Ik begrijp, maar dat blijft een terugkerend thema ook met een aantal partijen hier die anders kijken tegenover de ontwikkelingen, wat doe je met Bleizo? Zoals u weet ligt daar best wel wat vraagtekens op tafel, dat klopt. Maar wij hebben wel in de proeftuin Bleizo-West in combinatie met Zoetermeer het Dutch Innovation Park. Hebben wij juist dit proces opgezet om hier een complete hotspot te maken en te bouwen om juist die ontwikkeling zo centraal te kunnen realiseren. Dus wat dat betreft denk ik dat we dat best goed doen. Met betrekking tot die uitvoeringsagenda, wij zullen in de loop van dit jaar, eind van dit jaar ... Maar dan moet ik even naar de heer Amghar. Misschien dat hij wat kan zeggen over het vervolg hoe wij nu verder gaan met elkaar inzake het proces, het budget. Maar ook met name ook welke stappen we willen gaan nemen naar de komende jaren toe. Dus met uw welnemen, mijnheer de voorzitter. Want ik denk dat de heer Amghar zeer betrokken is bij dit traject en ik ben ook zeer blij dat hij nog steeds bij de gemeente Lansingerland werkt. Want er zijn ook andere gemeenten zoals Westland die misschien wel interesse hebben, maar dat hij nog steeds die inspanning doet om hier een resultaat te boeken. Dus via u mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: We gaan naar de heer Amghar.

De heer Amghar: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Misschien vanuit mij als het gaat over het proces, is het voornemen om inderdaad in de zomerrapportage alvast een eerste inzicht te geven over de overheveling. Maar we willen in de slotbegroting einde van dit jaar een daadwerkelijk, gedetailleerd voorstel doen over hoe we in 2025 en 26 met het resterend budget omgaan. Het idee daarachter is we willen voorkomen dat we twee keer naar u toe gaan komen om die budgetten op die manier aan u voor te leggen. Dus dat wat betreft het proces. Ik wil nog één ding aan toevoegen en dat is dat ik oprecht blij wordt van de elementen die hier vandaag zijn genoemd. Ook namens de sector als het gaat over hoe u tegen deze sector aankijkt. Dat krijg ik ook terug van de bedrijven en dat doet de sector goed dat de gemeenteraad er op die manier in zit. Dat wilde ik toch nog even meegeven. Het laatste gaat over dat vliegwieltje op gang brengen. Ik wil u graag meegeven dat de partijen die vandaag ook Horti Science Center hebben gelanceerd, dat het tijd vraagt. We zijn daar in 2021 met elkaar mee begonnen, onderzoek van Twynstra en Gudde. We willen dat heel zorgvuldig doen. We willen heel zorgvuldig omgaan met ook het gemeenschapsgeld. Dat betekent wel dat we die ambitie nog steeds waar willen maken met elkaar. Die eerste stap is vandaag gezet, formeel ook. De verwachting is ook dat we daarin ook in de aankomende jaar, in ieder geval ook nog een beroep op u gaan doen. Dat wilde ik nog als laatste ... De deelnemers van het Horti Science Innovation Center dat is StartLife Wageningen Accelerator. YES!Delft, één van de sterkste incubators van Europa. De gemeente Lansingerland en de Wageningen University. Die verbinding tussen die partijen is ook vrij uniek. Dat de Technische Universiteit met YES!Delft en Wageningen, dat die met elkaar gaan samenwerken dat is ook uniek. Dat mogen we ons ... Dan hou ik op, maar dat mogen we ons wel beseffen dat we dat hier in de gemeente Lansingerland ook klaar weten te spelen. Dus dat even voor nu.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Amghar. Dan gaan we naar de tweede termijn. Gaan we eerst naar de heer Van den Beukel en ik ben benieuwd of hij tevreden is met zijn antwoorden op zijn vragen. Maar gaan we horen.

De heer Van den Beukel: Dank u wel. Kijk het is een bespreekpunt dus er ligt geen besluit voor. Het is gewoon goed te horen inderdaad hoe verschillende partijen ernaar kijken en ook naar hoe breed de steun is in deze raad voor Horti Science in algemene zin. Ook voor de uitvoeringsagenda in specifieke zin. Wat me wel opvalt, maar daar hoeft niemand op te reageren, is dat toch een partij als GroenLinks nog positiever is over de uitvoeringsagenda en de financiële dekking ervan dan toch die, wat we vroeger zeiden ondernemerspartij VVD. Dat Horti Science Innovation Center waar we vandaag waren, dat is mede mogelijk gemaakt dankzij publiek geld. Daar gaat uiteindelijk een ondernemer niet direct in investeren. Wel als deelnemer vervolgens, maar dat zijn typisch nu echt publieke investeringen. Dus we vinden het echt goed dat die plaatsvinden. Voorzitter dan op die specifieke punten uit mijn eerste termijn en de reactie van de wethouder daarop. Ik heb ook niet gevraagd hoeveel vierkante meter is er voorzien in het ontwikkelperspectief Bleizo voor Horti Science. Maar ook als nu een ondernemer aan de deur klopt bij de gemeente en wij zijn daar grondeigenaar. Kunt u dan toezeggen of kunt u dan aangeven dat het antwoord ja mits zal zijn? Of is er nog een ander proces nodig voordat daadwerkelijk daar die grond kan

worden benut voor dit doeleinde? Een tweede specifieke vraag die ik had gesteld, die ging ook over ... Mogen we van het college verwachten dat zij geen voorstellen meer zal doen, zoals er wel eens gebeurd bij de Noordpolder? Voor de benutting van tuinbouwgrond, dan heb ik het gewoon over tuinbouwbestemd gebied, voor niet-tuinbouwfuncties. Even heel specifiek, tuinbouwfuncties kan ook zijn huisvesting van arbeidsmigranten. Maar kan niet zijn, zo kijkt de provincie er simpelweg naar en zo kijkt de fractie van het CDA er ook naar, kan niet zijn bijvoorbeeld de huisvesting van spoedzoekers. Hoe belangrijk ook, daar hebben we andere gronden voor, bijvoorbeeld met een woonbestemming of met een andersoortige bestemming. Kan de wethouder dat toezeggen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van den Beukel. De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel voorzitter. Allereerst dank aan de andere partijen voor de inbreng die er langs is gekomen. Ook natuurlijk aan het college voor de beantwoording en specifiek ook aan de heer Amar voor de heldere toelichting. Amghar excuses. Allereerst het voorstel eigenlijk zoals het ook al net werd gezegd dat het gebeurde, heel fijn dat er een soort van integraal voorstel komt hoe gaan we nu verder? Inderdaad goed om die uitvoeringsagenda er weer eens bij te pakken. Die was ook als ik me goed herinner, opzettelijk indicatief, flexibel opgesteld. Om juist ook die mogelijkheden te houden dingen veranderen, de wereld verandert. Sinds de visie is aangenomen is een oorlog uitgebroken in Europa, die inderdaad ontzettend grote consequenties ook heeft, zeker rond energie. Dus het lijkt ook logisch om daar dan dat soort factoren mee te nemen. Daardoor gewoon flexibel mee om te gaan. Ik proefde lichte paniek bij de wethouder die volgens mij dacht dat we het hele budget eruit gingen gooien. Zoals ik al aangaf in de eerste termijn, D66 staat ervoor ondanks dat we tegen de visie waren, de raad heeft in meerderheid gewoon sloten om dat geld voor beschikbaar te maken en dat blijft dan ook gewoon beschikbaar. Daar wil D66 niks vanaf doen, ook al hebben we er misschien andere ideeën over. Voor zover daar wil ik het eigenlijk even bij laten. Ik denk dat we het hier nog wel wat vaker over gaan hebben bij begrotingen en jaarstukken en dergelijke. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Weerheijm. De heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter dank u wel. Bedankt ook voor de toezegging dat we inderdaad dan einde van het jaar een soort herijking krijgen bij de slotwijzigingen hoe we inderdaad omgaan met de uitvoeringsagenda en de financiële middelen daarbij. Daar wil ik wel gelijk een winstwaarschuwing afgeven richting de komende begroting. Als daar inderdaad voorstellen komen voor structurele middelen dat is prima, maar dan moeten die wel goed onderbouwd zijn wat we daar dan mee gaan doen. We hebben altijd gezegd kosten volgen beleid. Dus we kunnen wel zeggen hier heb je structureel twee ton extra, maar dan moet er wel iets voor gedaan worden en dat moet ook duidelijk onderbouwd worden. Dus prima om dat in te brengen, goed om daarvoor met elkaar van gedachten te wisselen. Maar laten we dat met elkaar wel goed onderbouwen en daar geen blanco cheques voor afgeven. Dus we kijken uit naar eind van dit jaar waarin we nog eens goed met elkaar van gedachten kunnen wisselen over het vervolg hiervan. Het is goed te zien dat er zoveel enthousiasme in deze zaal aanwezig is voor Horti Science. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Vanzelfsprekend is GroenLinks natuurlijk hartstikke enthousiast over Horti Science. Er vinden mooie ontwikkelingen plaats rondom duurzaamheid en innovatieve ontwikkelingen, die alleen maar bijdragen aan ook zaken waar we als GroenLinks voorstaan. Voor kwaliteit, daar hangen ook kosten aan. Dus mijnheer Van den Beukel, absoluut enthousiast. Dank in ieder geval ook voor de beantwoording, toelichting en het is fijn om ook hetzelfde enthousiasme en de positiviteit bij de wethouder en de ambtenaren te ervaren zoals ik heb hem zelf als trotse Bleiswijker ervaar. Wij wachten gewoon de herijking ook af. Het onderwerp wat wellicht terug gaat komen inderdaad bij begrotingsbehandelingen. Ik wilde ook nog heel eventjes complimenten geven voor de organisatie van Horti Science Café. Want op dat moment dat je daar aanwezig bent, krijg je zo goed mee wat er ook vanuit de verschillende bedrijven allemaal georganiseerd wordt, hoe ze zich aan het ontwikkelen zijn. Laatst twee door de jongere tuinbouwhouders, eigenaren hoe zeg je dat precies, georganiseerd. Maar het is ook mooi om te zien dat de toekomst ook geborgd is in een volgende generatie.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel voorzitter. Nogmaals wij hechten er waarde aan er is 1,2 miljoen voor drie jaar vastgesteld, ook voor 2025. Het lijkt ons niet zinnig om in de komende begroting hieraan te gaan tonen. Dit is gewoon een afspraak, betrouwbare overheid. Dit blijft zo staan. Eventueel structureel, vanaf 26 kunnen we daar naar gaan kijken wat ons betreft. Verder dank voor de nadere uitleg door het college en ambtenaar.

De voorzitter: Dank u wel. Verder nog? Mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Dank u wel voorzitter. Bedankt voor de verheldering door de wethouder, de waarnemend wethouder, de heer Fortuyn. Wij willen toch even van PvdA even onderstrepen waarom we op dit moment blijven bij voor incidentele financiële steun. Omdat we straks zijn ... Dat is door andere

fractie ook benoemd. We moeten de komende twee jaar echt kijken, ook de wethouder met zijn dubbele pet, Financiën heeft dat benadrukt. Om te kijken waar we straks allemaal op moeten bezuinigen. Dus dat is een onderstreping. Dat neemt niet weg mijnheer Van den Beukel dat we echt met zijn allen hier trots zijn. Dat kunnen we met zijn allen herhalen en dat we staan voor innovatie en voor duurzaamheid. Daar is geen enkele discussie. Als er geld is zou ik zeggen, geen bezuinigingen en structurele verder investeren daarin. Maar u weet u bent zeer deskundig daarin dan ik. Die keuzes die gaan we na 2026 of daar aanloop daarna gaan we maken. Maar dat wilde ik wel even meegeven. Nog een kleine opmerking over schaars over... Ik heb u niet onderbroken, maar u heeft een vraag gesteld aan de wethouder over kunt u dat bevestigen of toegeven in die trant van over de grond. Maar zoals u allen hier ook weet, er is ook schaarste voor bouwen voor onze inwoners. Dus als we locaties ... We moeten goed kijken waar we de prioriteiten zetten. We zitten nu al met de provincie in de clinch, dat heeft de wethouder ook even aangestipt. Dat is niet de discussie nu hier, maar ik wil dat toch even meegeven vanuit mijn fractie over bouwen, sociaal bouwen, betaalbaar bouwen en daarnaast over de windenergie. Als we ook nog grond moeten meegeven, als het is we gaan met alles mee, maar dat is helaas niet zo. Ook voor de uitbreiding. Dus het verhaal ook van ASML en voor het behouden van onze trots hier onze mooie Lansingerland daar staan we voor. Maar we moeten wel keiharde keuzes maken en prioriteiten stellen. Dat wilde ik even meegeven. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Biharie. Verder nog? Niemand? Dan gaan we naar de wethouder.

De heer Fortuyn: Ik ben wel een beetje onder de indruk van de woordvoering van mevrouw Biharie van de PvdA. Als wij als tuinbouwcluster vergeleken worden met ASML, dat vind ik eigenlijk best wel een mooie combinatie. Dat zag je ook, de technologische ontwikkeling, maar ook de aanzuigingskracht van technologisch, hoogopgeleide mensen. Maar ook woningbouw dat het wel een combinatie is die je wel met elkaar samen moet doen. Maar ik denk dat ook niemand daar echt een discussie over heeft. De vraagstelling die het CDA heeft gezegd. Als er nu een partij langskomt en die wil in het cluster wil hij een bedrijf gaan vestigen wat is je antwoord dan? Mijn antwoord is vrij simpel. We hebben nog een aantal ontwikkelingen te gaan, denk maar aan de Chrysantenweg daar heb ik nog ... Klappolder heb ik nog het nodige te gaan. Uit de school klappend, want dat voorstel moet u nog accorderen. Maar dat is wel via de AB's en de DB's van de Hoefweg en de GR Bleizo opgenomen dat de liquidatie van de Hoefweg aanstaande is. Vervolgens wij een aantal gronden, zeg maar zeven hectare over gaan nemen binnen de GR Bleizo. Dus er zit voldoende ruimte nog in dat gebied en elke vraag zullen we altijd beantwoorden. Maar altijd afwegen tegen de inzet van de raad om de proeftuin Bleizo-West nog steeds op de kaart te houden en proberen te ontwikkelen. De ontwikkelingen die we met de provincie op dit moment hebben, dus we zullen altijd de afweging die afmaken. Maar we zullen altijd positief blijven kijken of we kunnen faciliteren. We hebben meer mogelijkheden dan alleen maar Bleizo-West. Er zijn ook andere gebieden waar we nog ruimte kunnen vinden. Ten aanzien van en die bezorgdheid begrijp ik. Ook Noordpolder, tuinbouwgebied, is gewoon bestemd als tuinbouwgebied. Gaat de provincie ook deels over, dat weet u ook, daar gaan we niet alleen over. Maar dat is natuurlijk ook wel iets waar de provincie een rol speelt, die daar ook andere plannen heeft. Vraag twee daar heeft u het net ook over gehad. Daar zit een zekere mate van bezorgdheid in, dat geloof ik ook, maar dat ligt wel bij RO. Dat ligt niet zozeer in mijn Horti Science discussie nu. Dus als u daar iets over wil horen, of daar een antwoord op wil hebben. Ik weet niet hoe ik hem formuleren moet. Dan moeten we hem echt even bij mijn collega mevrouw Cnossen parkeren, want die gaat over RO. Dus daar kan ik geen uitspraken over doen gemandateerd, dat gaat niet. Wel alles wat met Horti Science is, alles wat met Bleizo-West te maken heeft daar kan ik wel wat over zeggen. Maar dat is wel mijn antwoord op uw vraag. Die terechtgesteld wordt overigens, want speculatie hebben we ook in de Kruisweg en het poldergebied dat heeft u ook gezien. Dat je buurgemeente dan ook een grondje koopt, dat heb je meegemaakt. Daar gebeurt ook het nodige. Dat is wel een zorg die wij ook hebben laten we daar geen misverstand over hebben.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Dank u wel voorzitter. Op het tweede punt fijn te horen dat de wethouder wel die zorg deelt en ook onderkent het gevaar van speculanten op het moment dat je niet consequent bent in je ruimtelijk beleid. Dat hoop ik dat we ons dat allemaal goed realiseren. Dan gaan we daar met mevrouw Cnossen nog wel een keer verder over spreken. Op het eerste heb ik toch geen duidelijk antwoord gekregen voorzitter, dus ik wou graag nog eventjes een keer proberen. Is nu als een ondernemer zich meldt voor het aankopen van grond op Bleizo-West, waar inderdaad meer dan 10.000 vierkante meter gereserveerd zou zijn voor ondernemers. Is dan het antwoord ja mits, of is het antwoord kijkt u eens elders in Lansingerland? Dat tweede hoor ik eigenlijk de wethouder zeggen. Klopt dat?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Ja, dat klopt precies. Ik denk dat u het daar goed over hebt. Dan ga je met elkaar in gesprek en dan ga je kijken welke behoeftes er zijn. Of dat past binnen de verschillende afspraken die wij zowel met de raad gemaakt hebben, of het proces met de provincie, of wij daar invulling aan kunnen

geven. We zullen altijd positief het gesprek aangaan. Of de uitkomst bevalt, dat is punt twee. Ga ik geen garantie op geven. Misschien heeft u het adres hoor, dat u al iemand heeft ervoor dat weet ik niet.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter dank u wel. Ik heb inderdaad die adressen. Ik constateer dat er nu al echt aantallen ondernemers zijn die nul op hun rekest krijgen als het gaat om de vraag voor uitbreiding van een bedrijf in Lansingerland. Dus die gaan naar elders. Ik constateer ook dat de wethouder eigenlijk het Horti Science Park op slot heeft gezet met zijn verklaring dat daar het antwoord is nee vooralsnog. Dank u wel.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Fortuyn: Ik laat de uitleg maar voor datgeen wat de heer Van den Beukel zegt. Ik heb antwoord gegeven op de vraag. We zullen iedereen met open armen ontvangen, altijd het gesprek aangaan. We zullen kijken welke oplossingen er voor de hand liggen en rekening houden met de afspraken die er liggen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn wij aan het eind van deze bespreking, geïnitieerd door CDA en D66. Er komt in ieder geval een herijking van het Horti Science in dit najaar bij de slotwijziging. Wat denk ik nog iets blijven hangen is, de vraag een tuinbouwdebat jaarlijks van het CDA. Ik heb daar geen duidelijk antwoord op gekregen, maar daar moet u zeker nog even over nadenken. Want die vraag is in feite nog niet beantwoord. Misschien kan dat in de wandelgangen wel gedaan worden. Tot slot, heel goed dat Horti Science er staat. Het is, de wethouder gaf het ook aan, het is toch wel heel mooi om te horen van mevrouw Biharie dat hoort Horti Science het ASML van Lansingerland is. Dus ik vind het wel heel mooi en dat wordt ongetwijfeld door anderen opgepikt. Die uitspraak moeten we denk ik gaan koesteren, vind het een hele mooie. We sluiten hiermee dit agendapunt af.

6. Stukken ter advisering aan de raad

De voorzitter: Dan gaan we naar de stukken ter advisering aan de raad. Dat zijn er drie.

6.a. Investeringskrediet solar carport gemeentehuis

De voorzitter: We beginnen met agendapunt 6.a. Investeringskrediet solar carport gemeentehuis. De raad wordt gevraagd om geld beschikbaar te stellen voor een solar carport op het parkeerterrein achter het gemeentehuis. Hiervoor is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd en met zonnepanelen op het dan overdekte parkeerterrein, kan voor het gemeentehuis elektriciteit duurzaam worden opgewekt en wordt een aanzienlijke kostenbesparing gerealiseerd. Wie kan ik in eerste termijn daarvoor het woord geven?

De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel voorzitter en ook dank u wel aan de ambtelijke organisatie voor het beantwoorden van mijn technische vragen die ik gesteld had. In principe kunnen wij als WIJ Lansingerland leven met dit voorstel. Ik heb het doorgenomen, de vragen gaven nog wat verduidelijking. Wij vinden het eigenlijk wel jammer dat er nu gekozen wordt voor de variant waar er geen laadinfrastructuur gerealiseerd wordt, dus gewoon kaal. Terwijl we weten dat zeker in de looptijd dat dit allemaal actief zal zijn, het aantal elektrische auto's zal toenemen. Dat er momenteel, ik heb ze net nog even geteld, twaalf laadpalen hier bij het gemeentehuis zijn, waarvan er twee kapot zijn. Heeft het college overwogen om puur uit het voortrekkersrol toch te besluiten om die laadinfrastructuur wel te realiseren? Want als je het nu niet realiseert en komt over twee, drie, vier, vijf jaar tot de conclusie om het alsnog te doen, dan gaat het veel meer geld kosten dan dat je het nu in één keer meegenomen zou hebben. Daar had ik nog graag een antwoord op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jansen. Dan gaan we naar de heer Halkes.

De heer Halkes: Dank u wel voorzitter. Als partij die staat voor praktische, duurzame oplossingen zijn wij voorstander van deze overkapping van de parkeerplaatsen. Toch hebben we wel een paar kanttekeningen. Want volgens het college gaat niet veel stroom terugvloeien naar het net, omdat alles nagenoeg wordt opgebruikt door het gemeentehuis. Daarom mijn vraag, gaat het college niet op zomervakantie? Want in die periode wordt het meeste stroom opgewekt, maar wordt het gebouw minder intensief gebruikt. Is er geen sprake van netcongestie, zoals bij de wind als hier? Daarnaast zijn we teleurgesteld over het niet meenemen van de laadpalen in het plan, zoals WIJ Lansingerland ook net al betoogde. Krijgen we straks een peperdure servicebus die elektrisch gaat rijden? Maar waar moet deze dan worden opgeladen? Heeft de gemeente niet een beetje een voorbeeldfunctie in het duurzaam rijden stimuleren? Dus net als wij zien wij graag die laadpalen terug. Voorzitter, tot vorige week was dit mijn spreektekst geweest, maar een mailtje heeft ons de wenkbrouwen doen fronsen. Wat blijkt? Een bedrag dat geheim moest blijven, heeft gewoon openbaar op de website gestaan. Wethouder, hoe lang heeft het

bedrag op de website gestaan? Kan de wethouder schetsen hoe hij gaat monitoren of er toch niet een partij weet heeft van dit bedrag? Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank voorzitter. Het mag logisch zijn dat voor een dergelijk project GroenLinks ook enthousiast is. Niet alleen omdat voor bezoekers en de medewerkers die hier werken op het gemeentehuis het heel prettig is in een hete zomer, om in een auto te stappen die enigszins in de garage heeft gestaan. Maar vooral natuurlijk ook het duurzaamheidstraject. Ik had me ook helemaal voorgenomen om in te zetten op de laadpalen, maar dat hebben de twee heren voor mij al gedaan. Dus ik ben even in afwachting wat daar straks als antwoord op gegeven gaat worden. Maar ook GroenLinks zou het een enorm gemiste kans vinden om niet nu al minimaal de infrastructuur voor meer palen aan te leggen om dat nu niet mee te nemen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Markus.

De heer Markus: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, wij hebben altijd aangegeven dat je als gemeente het goede voorbeeld moet geven. De vraag is of je dat dan helemaal doet met dit voorstel als ik even naar mijn voorgangers luister. Maar nogmaals als je de inwoners oproept te verduurzamen qua energie, moet je dat als gemeente ook zelf doen. Dus wat betreft is dit een uitstekend voorstel wat wij van harte kunnen ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Philippens.

De heer Philippens: Voorzitter wat ons betreft ook prima voorstel. Investeren een project wat ons geld oplevert en tegelijkertijd onze duurzaamheidsdoelen halen. Dus helemaal prima. We zijn akkoord met dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel voorzitter. Ik zat even te denken of je die laadpalen ... Op zich vind ik het ook wel prima zonder laadbalen, want dat houdt in alles wat je opwekt dat je dat zelf gebruikt. In principe, we verbruiken nog veel meer dan de zonnecellen allemaal opwekken. Voor de rest, wij vinden het een prima voorstel, helemaal goed voor duurzaamheid. Het is opgenomen in de begroting, dus we hadden er eigenlijk al rekening mee gehouden. Dus ook wel slim om het dan wel te doen. Ik zit alleen te denken als het nu een heel succes is, zou ik denken ligt hiervoor ook nog een heel groot parkeerplaats. Dus misschien dat we dat bij de volgende begroting op kunnen nemen. Tot zo ver voorzitter.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u wel voorzitter. Wij zijn dissonant hier op dit onderwerp. Wij zullen tegen dit voorstel stemmen. Dat is niet omdat wij tegen zonnepanelen zijn, integendeel daar zijn wij voor, maar tegen de voorgestelde manier waarop dit gaat daar zijn wij tegen. Dat zal ik toelichten. Ten eerste, we hebben nog niet zo lang geleden een aantal nota's aangenomen en daar past dit niet in. Dan is het antwoord dan gaan we de nota's maar aanpassen. Volgens mij is dat niet de manier waarop we beleid maken en uitvoeren. Dat toetsen we dan tegen die nota's, dus die voldoen niet aan die nota's.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Ik weet niet of mijn geheugen mij nu in de steek laat, maar kunt u die nota's dan benoemen waar u het precies over heeft?

De heer Van Santen: Dat staat gewoon in het voorstel, staan ze gewoon benoemd. Voorstel van de reserves, over de afschrijvingstermijn en dat soort nota's. Staat gewoon in de stukken.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Nu begint u over de afschrijvingstermijn, maar er staat ook in, in de stukken, dat voor dit soort situaties er geen afschrijftermijn is en dat daar dus een voorstel voor gedaan wordt. Dus dat is niet afwijken van een nota, dat is gewoon invullen van een leemte.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Zo kan je natuurlijk altijd op een gegeven moment dat zeggen. Je kunt ook zeggen in de nota staan gewoon bepaalde termijnen en daar houden we ons gewoon aan. Ook bijvoorbeeld dat er niet voor geleend wordt, dat soort zaken. Dus er wordt afgeweken van allerlei nota's, maar dat is nog niet eens mijn belangrijkste punt. Maar het is wel iets wat ik constateer, dat het kennelijk moet gebeuren. Ook zoiets als participatie, daar hebben wij altijd onze mond van vol in dit huis, hele studies die we ernaar verrichten. Nu zie ik participatie met omwonenden achteraf. Ik weet niet precies hoe dat normaal werkt, maar dat lijkt me nooit zo prettig om het achteraf te doen als het besluit en alles al genomen is. Ik dacht dat we dat anders doen. Verder, er zijn vrij positieve aannames. Dan nog, ik hoorde de heer Markus over voorbeeld voor onze burgers, is een terugverdientijd van maar liefst negentien jaar. Ik denk dat er geen burger een paneel op zijn dak gaat leggen als het negentien jaar duurt voordat hij dat terugverdiend heeft. Dus ik vraag me af of dat zo'n goed voorbeeld is.

De voorzitter: Ik ga u weer onderbreken mijnheer Van Santen, voor een interruptie van mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank u voorzitter. Er wordt aangegeven dat de terugverdientijd negentien jaar is en dat niemand zonnepanelen op zijn dak legt met een terugverdientijd van negentien jaar. Maar hier zit ook de constructie natuurlijk bij. Hebt u die dan wel meegenomen? Ik neem aan dat iemand zonder panelen geen nieuwe constructie op zijn dak gaat leggen voor zijn fundering.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dat is eigenlijk juist het kernpunt van mijn betoog, dank u wel. Het gaat namelijk erom dat wij hebben liever dat dat geld in panelen gaat zitten en niet in zo'n constructie. Het merendeel van het geld gaat in de constructie zitten en niet in de panelen. Bijna driekwart van het geld of zo. Dat levert natuurlijk helemaal niks op. Het is een dak creëren, zeg maar met heel veel geld. Ons voorstel zou veel eerder zijn, ik hoop dat daar ook ...

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken voor een interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Nu ga ik u even binnenboord proberen te krijgen. Als wij met een amendement komen voor laadpalen gaat de terugverdientijd terug naar tien jaar. Bent u dan wel tevreden?

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik zie de laadpalen een beetje los van ... Want die kun je altijd plaatsen. Dus dat zie ik een beetje los van dit. Dus de laadpalen vind ik prima als daar behoefte gewoon aan is, als mensen hun auto moeten opladen. Er zijn te weinig laadpalen, dan plaatsen we die gewoon. Dat is ons beleid volgens mij als gemeente, dus daar heb ik geen enkel probleem mee. Maar waar het om gaat is, ik heb liever dat dit geld alleen in de panelen gaat zitten. Dus mijn voorstel zou veel eerder zijn en ik hoop daar een reflectie van ...

De voorzitter: Ik ga u toch weer even onderbreken.

De heer Van Santen: Ik zou wel graag mijn voorstel even willen doen. Mijn voorstel zou veel meer zijn dat geld te gebruiken om panelen op daken te leggen. Vooral bij bedrijven die hebben grote daken, dat de gemeente dat voortouw neemt daar waar nog geen panelen zijn in overleg met die bedrijven dat te doen. Die bedrijven kunnen misschien een klein stukje van wat er mee verdiend wordt krijgen. Een ander deel is dus allemaal voor de gemeente want die investeert. Hoeven we niet in zo'n dure constructie te investeren. Hebben we dus veel meer opwekcapaciteit, ook veel beter voor het milieu. Dat zou ons alternatief zijn en ik hoor graag hoe anderen daarover denken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Markus.

De heer Markus: Nog even een interruptie. Want waar ik wel een beetje mee zit bij de begroting hebben we hier natuurlijk al over besloten en daar stond natuurlijk ook een structurele baat tegenover. Dus ik ben wel even benieuwd hoe de VVD daar tegenaan kijkt. Want nogmaals, we kunnen roepen dit vinden we geen goed idee. Het college doet gewoon wat we met elkaar bij de begroting hebben besloten. Ik zou graag nog even willen dat u daarop reflecteert. Het zou helemaal mooi zijn als u nog even 35.000 euro uit de zak tovert om die structurele dekking dan ook te vinden.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Kijk, maar de baten dat is natuurlijk wel met heel veel positieve aannames en een terugverdientijd van negentien jaar. Dus dan moeten we maar eens kijken, in negentien jaar kan er veel gebeuren, ook met de energieprijzen. Dus moet dat eerst nog maar zien of dat ook de waarheid wordt. Als we die panelen op daken gaan leggen van bedrijven dat kan relatief snel. Dan komen er ook inkomsten uit, veel meer dan wat nu begroot is. Ik zie het probleem niet.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Santen. Dan gaan we naar ... Eerst nog een interruptie van de heer Markus.

De heer Markus: Maar dan toch even, dan hecht ik er wel waarde aan dat u de volgende keer bij een begroting er ook duidelijk over bent. Want anders gaat het college bepaalde dingen uitvoeren waarvan u achteraf zegt dat vinden we toch geen goed. Dat lijkt me toch een juistere manier van werken. Dat beaamt u neem ik aan toch ook.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik zie dat ook nog wel een beetje als een aanmoediging voor het idee wat er nu is. Maar natuurlijk is dat zo, alleen nu zien we de uitwerking ervan en dat is hetgeen waar we nu op acteren.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Santen. De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dank u wel voorzitter. Er is een hoop gezegd. Mijn fractie in gewoon absoluut voorstander van dit plan, dat kan ik vast even vooropstellen. Ik hoorde net al her en der wat vragen voorbijkomen over we gaan als gemeente toch ook op vakantie? Wij gaan misschien als raad op reces en zijn we er opeens zes weken niet of iets dergelijks. Maar natuurlijk veel ambtenaren werken natuurlijk ook gewoon door. Want uw paspoort moet u ook kunnen blijven ophalen en we hebben ook nog een heel business center wat vol zit met mensen. Dus daar maak ik me niet zo heel veel zorgen over dat we die energie niet kwijt kunnen in dit gebouw. Alle servers die er ook staan, verwarming, verkoeling, noem het maar op. Dan wil ik toch even ingaan op de opmerking van de VVD, die zag ik niet helemaal aankomen. Ik

dacht heel even dat de VVD ging voorstellen als het liever niet op een dakconstructie, dus ik denk komt er dan een zonneweide als voorstel van de VVD? Dat had ik wel leuk gevonden eigenlijk. Daar zat ik eigenlijk even op te hopen, maar die kwam er toch helaas niet. Dat is toch een beetje een deceptie. Of ik dacht misschien drijvend of iets dergelijks, dat vijfertje hiervoor ook hartstikke leuk. Natuurlijk is het van belang dat we bedrijven stimuleren om zonnepanelen op hun daken neer te leggen. Ik zou u ook willen uitnodigen, kijk eens op Google Maps, dan zie je ook sommige gebieden waar dat al heel erg veel gebeurt. Andere gebieden inderdaad en bedrijven waar nog wel een wereld te winnen valt in dat opzicht. Dus ik kijk ook eigenlijk vooral heel erg uit naar een plan van de VVD, want ik hecht er ook wel waarde aan zoals de heer Markus zei we moeten ons ook een beetje aan de begroting houden die we zelf voorstellen.

De voorzitter: Ik ga naar de heer Markus toe, want waarschijnlijk gaat hij er een antwoord op geven. Naar de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dan ben ik een beetje in de war, dat ik voor de heer Markus ga spreken nu. Maar het is niet zozeer om de bedrijven te stimuleren. Dat is altijd goed, maar het gaat iets verder dan dat. Bedrijven benaderen dat de gemeente die investering doet, dus die panelen zijn gewoon van de gemeente dan en dan in samenwerking met die bedrijven dat te doen. Dus dat gaat iets verder dan stimuleren.

De voorzitter: De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dat hoorde ik u inderdaad zeggen, zo had ik het inderdaad ook begrepen. Dus ik kijk eigenlijk uit naar ook gewoon een voorstel van de VVD niet om dit te amenderen, maar gewoon met een nieuw voorstel te komen. Weet ik veel, grote zonnepanelen op bedrijvenfonds. Wat we misschien als Lansingerland kunnen oprichten, lijkt me hartstikke leuk plan. Want het lijkt me een goede aanvulling ook op dit plan. Want het is natuurlijk ook niet alleen van belang dat we overal in deze gemeente op daken die nu nog naakt liggen zonnepanelen daar komen. Dat dat misschien ook een investering kan zijn waar we als gemeente van kunnen profiteren, alleen maar hartstikke mooi. Maar we moeten er natuurlijk ook gewoon voor zorgen dat we ons eigen vastgoed verduurzamen en dat kan juist hiermee, dat ook dit gebouw op groene stroom draait.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Vindt u het dan niet zonde zeg maar dat driekwart van deze investering gaat helemaal niet zitten in het opwekken van energie?

De voorzitter: De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Ik vind het niet zonde als de investering zich inderdaad nog negentien jaar zei u, gewoon zich nog steeds terugverdient. We dus nog steeds hier gewoon winst bij wijze van spreken op draaien. Daarmee er ook voor zorgen dat we hier de verlichting in het gemeentehuis, de koffie die we zetten, een stukje duurzamer uit de machine komt lopen. Want dat is volgens mij het belangrijkste. Het gaat niet alleen natuurlijk om financieel gewin. Voor mijn fractie is de energietransitie het allerbelangrijkste in dit dossier. Dus vandaar dat we ook gewoon achter dit plan staan en omdat het ook gewoon in de begroting staat. We hiermee op korte termijn ook iets kunnen doen aan onze eigen structurele saldo en daar wordt de heer Van Santen volgens mij altijd heel erg blij van als we daar iets goeds mee kunnen doen. Volgens mij heb ik zo de meeste punten wel gehad. Het ging nog even over die laadpalen. Daar ben ik ook nog wel even een klein beetje nieuwsgierig naar. Want ondertussen dankzij een aantal discussies in deze commissie heb ik wel een beetje door hoe complex alles is rondom laadpalen en concessies en dat soort dingen. Toch viel me op in het stuk wat gisteravond in de commissie Ruimte was, wat ook over onder meer een solar carport op Westpolder had. Dat daarbij wel het mogelijk is om laadpalen daarop aan te sluiten en dus hier niet. Nu kan ik me ook inderdaad wel voorstellen dat daar de urgentie een stuk hoger is, want het is park and ride, komt een hele wijk bij. Logisch, hier hebben we al een hele stapel laadpalen. Dus ik zou toch inderdaad ook graag even van de wethouder willen horen hoe complex het nu eigenlijk is, want volgens mij is het vrij complex. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Weerheijm. We gaan naar een wethouder Muis toe.

De heer Muis: Dank u wel voorzitter. Dank voor al uw bijdragen. Ik hoor eigenlijk al de grootst mogelijke meerderheid die voor dit investeringskrediet is. Waar ook aan gerefereerd is, inderdaad heel goed om dat even terug te halen, dat dit een opdracht van uw raad was bij de begroting 2024, de bezuinigingsknoppen. Er zijn veel vragen nog vooraf gesteld, dat is heel goed. We hebben denk ik elke snipper informatie die we hebben met u gedeeld, al dan niet vertrouwelijk, geheim moet ik zeggen. Vertrouwelijk bestaat niet. Het is inderdaad niet alleen financieel. Een aantal van u hebben dat natuurlijk al aangehaald. We hebben natuurlijk een beleidskader zonne-energie heeft u natuurlijk vastgesteld. We hebben afspraken binnen de RES, we hebben onze duurzaamheidsdoelen. We kijken daarbinnen naar daken, zon op daken, zon op water, zon langs infrastructuur en zon op parkeerplaatsen. Dat laatste dat is redelijk uniek en er zijn nog niet heel veel gemeenten die dat doen. Dus ook is dat heel mooi dat u het college daartoe heeft gevraagd om die twee pilots uit te werken en daarvoor met

voorstellen voor te komen. Waarom doen wij dat? Het gemeentelijk energieverbruik gaan we nog voor een groter deel gaan we dat duurzaam opwekken. We hebben daar ook zekerheid over die prijs voor een langere termijn. Het is een aanzienlijke kostenbesparing, bezuiniging op die energiekosten heeft u ook kunnen lezen. Wat ik net zei, het is een mooie voorbeeldfunctie voor andere gemeenten, ook in de RES-regio, maar ook voor bedrijven, dat werd natuurlijk ook aangehaald. Die kunnen dan ook zien het kan op deze manier en bedrijven kunnen dat ook doen. Ik ben het met de heer Van Santen natuurlijk eens, ondernemers willen graag snel rendement, willen graag snel investeringen terugverdienen. Inwoners maken daar ook andere keuzes in. Was het in het verleden nog meer dan tien jaar, mensen waren al gewend dat ze het in zeven jaar of in vijf jaar terug konden verdienen. Dus inwoners maken daar ook keuzes in. Nu is juist het mooie van de overheid dat wij de tijd hebben om hier duurzamer en voor langere periode in te investeren. Dat onderscheidt ons van die ondernemers en ook van die inwoners die daar persoonlijk andere keuzes in maken, ook op basis van hun portemonnee en bedrijfsmodel. Er werd gevraagd naar het verschil tussen Westpolder de pilot en het gemeentehuis. Die is wel heel anders. Voor wie er gisteravond waren, toen is ... Was het gisteren? Ja het was gisteren, ik begin een beetje de tel kwijt te raken. Die laadinfrastructuur is daar vooral voor bewoners en bezoekers. Als wij het hier zouden willen, wat wij zeker hebben overwogen bij het gemeentehuis, dan zou dat voor ons eigen personeel zijn. Dus dat is een andere situatie, daarmee wordt het ook ingewikkeld. Want wat voor tarieven gaan die dan betalen? We hebben een concessiehouder met bepaalde tarieven. Mag dat? Is het niet verkapt loon? Dit moet je weer scheiden van hetgeen wat je gebruikt voor dit gebouw. Maakt dat je dat allemaal administratief bij moet houden. Als we dit dus ook uit willen zoeken met de concessiehouder Rotterdam, of die dat wel of niet wil, of met een andere partij het in de markt zetten. Dan gaan we hier niet heel snel mee beginnen kan ik u meegeven. Dat is zonde, want we zijn met de laadpalen, zoals u weet ook bezig met een nieuwe laadpalenkaart voor de hele gemeente. Ook hier bij het gemeentehuis. Er zullen ongetwijfeld ook in de toekomst heel veel laadpalen gaan komen. Dus ik zou zeggen staar u nu niet blind op deze plot, omdat we echt nog wel genoeg andere mogelijkheden hebben. Wat volgens mij ook al door de PvdA werd gezegd, wij gebruiken echt al die elektriciteit het hele jaar door. We hebben data van twee jaar lang per uur dat we weten wat het verbruik is en maximaal zouden we één procent terug kunnen leveren. Dat is dus niet heel veel. Dus vanuit dat perspectief hoeven we ons ook geen zorgen te maken over netcongestie. Rechtstreeks via de kabel wordt hier alles gewoon gebruikt. Dus ik zou u willen voorstellen, we hebben het zelf ook overwogen, zou je niet die voortrekkersrol willen hebben? Werd gevraagd ook door de heer Jansen. Natuurlijk zouden we die willen hebben, maar we maken het ons oneindig complex in de uitvoering. Ik zou u op het hart willen drukken, doe dat niet. We kunnen eventueel nog een aan te stellen projectleider, die overigens ook met rijksmiddelen betaald gaat worden, kunnen we dat laten uitzoeken. Maar liever niet. Even kijken, dan hadden we nog de vraag over een bedrag wat op de site heeft gestaan. Dat heeft er inderdaad een week, anderhalve week heeft dat daar opgestaan. We gaan zeker monitoren of dat op één of andere manier straks in het proces te herleiden is. Aan de andere kant, u heeft denk ik ook vertrouwelijk allerlei stukken geraadpleegd, dus er zijn heel wat andere cijfers ook. Dus ik vermoed niet dat één bedrag nu de hele boel hier op scherp gaat zetten. Maar het is goed dat u daar aandacht voor vraagt en we zullen dat zeker in het vervolg van het proces gaan monitoren. Ik begrijp de heer Van Santen enerzijds wel, maar goed daar ben ik volgens mij net al op ingegaan. Bij bedrijven daar zetten wij ook op in. Wij stimuleren ook bedrijven om hun daken vol te leggen. Energiecorporatie Lansingerland is daar ook mee bezig, daar denken we ook gezamenlijk over na. Maar dan zou ik u willen voorstellen, kom daar dan bij de volgende begroting mee. Of bij de kaderbrief, of bij de begroting, met daar dan een initiatief voor. Dan kunt u daar naar kijken gezamenlijk en dan kunnen wij daar ook weer kijken hoe we daar een mooie bezuinigingsknop van kunnen maken. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn van de zijde van de commissie. Wie wil het woord? De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel voorzitter en dank u wel wethouder voor de uitgebreide beantwoording. Ik gaf net in een interruptie naar de heer Van Santen natuurlijk aan dat wij serieus overwogen om een amendement hierover in te dienen. Ik hoor de wethouder zeggen dan ga je het heel complex maken. Dat gaat tijd kosten, dat gaat ten koste van dus de snelheid en de uitvoering. Dat amendement dat gaat er niet komen. Maar ik denk misschien nog wel na over een motie of een aantal dingen niet toch duurzamer kunnen. Dus het wordt voor ons betreft op dit moment nog geen hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Markus.

De heer Markus: Ik had eigenlijk nog even een interruptie. Want wij denken na over wat moties en dat soort zaken, zijn prachtige zinnen, maar ik wil wel graag wat meer concreetheid. Dus over wat voor zaken denkt u dan na? Want volgens mij was het antwoord van de wethouder glashelder. Staar je niet blind op die laadpalen, want die gaan er echt wel komen. Is het niet daar, dan wel op de bestaande

parkeerplaats of de betegelde parkeerplaatsen verderop bij het gemeentehuis. Dus ik ben benieuwd waar u dan mee wilt komen.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Waar je aan zou kunnen denken, ik neem aan dat als ik het goed gelezen heb was, was de structuur waar de panelen op kwamen te liggen in dit geval beton. Je kunt ook daar aan duurzamere materialen denken. Misschien dat dan de heer Van Santen ook een beetje ... Worden kosten misschien lager, maar daar denk ik aan. Maar ik heb twee weken de tijd om daarover na te denken. Toch?

De voorzitter: Dank u wel. Wie wil er nog meer in tweede termijn? De heer Halkes.

De heer Halkes: Ik wil de wethouder danken voor de uitleg, ook over de laadpalen. Want zoals de wethouder vertelt is inderdaad wel te volgen dat het moeilijker te realiseren is als je het nu daar dat in dat project gaat fietsen. Toch zou ik wel willen meegeven als hij die projectleider heeft gevonden, toch te kijken of er wel wat mogelijk is eventueel. Als is het maar een planning op de langere termijn. Dat je begint met de carport en dan later dat nog toevoegt of iets dergelijks. Het antwoord op de vragen die we hebben gehad over het bedrag op de site laat ik het maar noemen. Ik ben blij dat de wethouder er zelf ook van geschrokken is en er actief op gaat letten dat dat niet misbruikt kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Halkes. Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank voorzitter en dank voor de toelichting en de beantwoording van vragen. VVD heeft net specifiek gevraagd wat andere fracties eventueel van hun idee vonden. Een nieuw idee, maar los van hetgeen wat hiervoor ligt, vinden wij het een heel goed plan. Dus dan zien we vanzelf wel wat daar eventueel uit gaat komen. Wij volgen hierin inderdaad gewoon de begroting. Ik sluit mij wel heel eventjes aan bij CDA als het gaat over de projectleider die komt met de opdracht om daar toch nog even naar te kijken. Ik had gelezen dat het wat stilliger een opdracht zou worden voor een komende projectleider dan dat ik het nu van de wethouder hoor. Dus ik vind het wel prettig om dat wel wat sturender mee te geven dan liever niet.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Philippens.

De heer Philippens: Voorzitter, wat ons betreft nog steeds een goed voorstel. Wat ik daar nog op toe wil voegen is dat het volgens mij ook mooi aansluit bij het beleidskader zonne-energie waarin concreet vermeld wordt, we hadden hem nog even opgezocht, het inzetten juist op zonnepanelen op die parkeerplek. Dat beleidskader is als hamerstuk door de raad gegaan zeg maar, dus doet het college volgens mij precies wat we als raad zoeken. Jammer inderdaad dat het gedeelte daaraan het geld voor een deel opgaat aan de constructie, maar ik heb recent ook zonnepanelen op mijn eigen dak laten leggen en zie je dat het meeste geld opgaat naar arbeid en ook niet aan de zonnepanelen. Dus in die zin kan ik me daar nog steeds in vinden. Zonnepanelen op bedrijvendaken vind ik wel interessant. Ik ben ook wel benieuwd een eerste reactie misschien nog het college daarop. Want als ik daar zo een beetje over nadenk, heb ik het idee wat de heer Weerheijm ook al aangeeft, veel bedrijven doen het zelf al. Ga je dan zo'n dak afhuren van bedrijven? Ga je die opbrengst delen? Welke administratie levert ons weer dat op als gemeente en gaat ons dat daadwerkelijk dan iets opleveren? Dat zijn even wat eerste gedachten die bij mij opkomen. Dus ik vind het een interessant idee om wel te kijken op welke manier kunnen we het dan wél opleveren zeg maar die zonne-energie? Maar ik heb daar nog een hoop vragen over zeg maar, dus dat zou verder uitgediept ... Maar ik ben dus ook vooral benieuwd naar een eerste reactie van het college daarop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Dank u wel voorzitter. De combinatie van de stelling ... Kijk de ruimte is sowieso schaars, daken zijn ook schaars uiteindelijk. Dus in die zin om nu een proeftuin te beginnen met deze constructie lijkt ons zeer goed. Kijken wat het wordt. Dus ik zeg nogmaals, misschien als het een succes is, doen we ook het voorterrein erbij. Maar dat horen we later dan wel. Voor de rest het verbruik, de wethouder zei het al, we verbruiken hier 1,2 gigawatt. Dit levert op 150 megawatt. Dat is iets meer dan tien procent. Dus ik zeg stop het gewoon hier in het stopcontact en dat komt wel op. Van de heer Van Santen met op bedrijven. Kijk, uiteindelijk heeft een bedrijf zelf de keuze om zijn dak wel of niet te verduurzamen. Maar ik denk, mijn fractie denkt uiteindelijk moet iedereen verduurzamen. Dus ook bedrijven die nu niet willen verduurzamen, die willen dat misschien over tien jaar wel. Dan hebben wij dat dak helemaal volgelegd, kunnen zij niet meer zelf verduurzamen want hun dak ligt vol met de panelen van de gemeente. Dus ik denk laat de gemeente gewoon nu proberen gewoon op hun eigen grond, eigen vastgoed en eventueel op hun eigen supermooie stellages die al dan in niet aluminium uitgevoerd worden. We zien de motie van de heer Jansen wel tegemoet dan eventueel. Laten we die gewoon gebruiken. Bedrijven die niks willen nu op dit moment, misschien over vijf jaar wel, dus laat ze die mogelijkheid geven. Als de wethouder aangeeft die kunnen eventueel nog op steun rekenen als we een nieuwe knop maken met bezuinigingen. Ik zie het zonnig in in die zin, dus laten we vooral doorgaan hiermee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog in de tweede termijn? Niemand meer? Dan gaan we weer even naar de wethouder.

De heer Muis: Dank u wel voorzitter. Kort nog even een paar opmerkingen en vragen. Vanuit het CDA die vraag aan die projectleider mee te geven, mevrouw van Splunter zei dat ook. Wellicht stond het stelliger in het voorstel. Alleen alles overwegende en het feit dat we tempo willen maken, gaan we het zeker meegeven die vraag om het uit te zoeken bij de concessiehouder. Maar ik wilde al wel deze winstwaarschuwingen meegeven, omdat wij zelf hier in het college natuurlijk ook discussie over hebben gehad. Tot de conclusie kwamen laten we nu gewoon tempo maken en de boel niet vertragen door het te complex te maken. Dus we zoeken het uit, maar als het te complex wordt dan heb ik volgens mij ook van u allemaal teruggehoord ga daar dan niet te ver in want dan realiseren we straks niks. Dus dat is ook niet de bedoeling. Dan de heer Jansen. Ik ben benieuwd en u denk ik ook als commissieleden welke moties er komen. Ik wil wel vast meegeven zeker vanuit mijn portefeuille natuurlijk van duurzaamheid. Ook ander materiaalgebruik hebben we natuurlijk ook gekeken. Als je het nu in hout zou doen, wordt het twee keer zo duur, gaat minder lang mee. Dus ik wil u het vast meegeven dat wij ook echt wel over dit soort dingen hebben nagedacht en dat kunnen we niet allemaal in de voorstellen meenemen. Maar dan weet u dat we dat ook graag zouden willen, maar dat heeft ook weer effect op die hele business case. Dus ergens kom je dan uit en dat is wat nu voorligt. Dan de heer Philippens over hoe het zit met stimuleren op daken. Het zit vooral inderdaad in stimuleren. Dus daar hebben we ook tijd, geld, capaciteit voor nodig om bedrijven te informeren, enthousiast te maken laat ik het zo zeggen, om dat te doen. Bedrijven die hebben natuurlijk een hele grote oppervlakte. Dat hebben ze niet ... Als ze er al in investeren, even ook nog los van de netcongestie. Als ze dat doen dan hebben ze vaak niet die hele daken zelf nodig. Dus daarvoor hebben we ook de energiecoöperatie die dan zegt, maar mogen wij dan een deel van dat dak via inwoners beschikbaar stellen? Zodat die daar ook op kunnen investeren en daar rendement terug kunnen krijgen. Het zit dus in het faciliteren van Nieuwe Lansinger Stroom en bedrijven natuurlijk ook daarop te wijzen. Dus dat is een beetje hoe het in elkaar zit. Interruptie.

De voorzitter: De heer Philippens een interruptie.

De heer Philippens: Helder antwoord van de wethouder. Maar volgens mij was ook het, maar dan vul ik het misschien in van de heer Van Santen. Dat wij als gemeenteraad zelf ook zonnepanelen neer gaan leggen. Dit is het stimuleren, maar het zelf daar zonnepanelen neer gaan leggen hoe kijkt u daarnaar? Hoe kijkt het college daarnaar?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Muis: Ik hoor mijn collega-wethouder wat zeggen, maar dat vraagt denk ik even wat overleg. Kijk in principe al onze gemeentelijke panden ... U weet ook, u krijgt ook binnenkort ook weer een terugkoppeling over het afvalbrengstation. Want daar hadden we natuurlijk ook de kwestie wil je het weggeven, wil je het zelf? Dus wij kijken zeker naar ons eigen vastgoed hoeveel we daar kwijt kunnen. Echt op andermans dak, daar moeten we nog eens even heel goed over nadenken wat daar überhaupt kan en mogelijk is en wenselijk is. Dus daar ga ik het nog eens met de heer Fortuyn over hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind van de beraadslagingen hierover. Ik zie dat het een besprekstuk wordt vanwege de motie die WIJ Lansingerland wil gaan indienen. Dat is nog steeds zo? '...' (reactie buiten de microfoon). Dan kunnen we ook zeggen we doen een hamerstuk. Als u dus zegt wij willen toch een motie indienen, dan halen we het terug. Dat kan bij de raad.

De heer Jansen: Linksom of rechtsom dat is hetzelfde resultaat.

De voorzitter: Dit is mijn voorstel. Het wordt dus een hamerstuk. Waarbij ik ervan uitga dat de VVD die gaat tegenstemmen. Dat kan ook bij een hamerstuk, bij de vaststelling van een hamerstuk. Dus in die zin is dat geen probleem. Ja? Aldus vastgesteld.

6.b. Wijzigen Gemeenschappelijke Regeling VRR

De voorzitter: Dan gaan we naar het tweede stuk van de stukken ter advisering. Dat is agendapunt 6.b. Wijzigen Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond. Dus de brandweer en de ambulancedienst. Dit is een tweede stap in het proces. Eerder is er inhoudelijk over de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling gesproken en heeft de raad een zienswijze naar de veiligheidsregio gestuurd. Nu kan de raad alleen maar instemmen of afwijzen. Dus ja of nee. Een amendement is niet mogelijk. Dus zegt u het maar, ja of nee? In feite kan het kort dus. Wie mag ik het woord geven? De heer Markus.

De heer Markus: Ja.

De voorzitter: De heer Halkes.

De heer Halkes: Ja.

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Ja.

De voorzitter: Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Ja.

De voorzitter: De heer Scheringa.

De heer Scheringa: Ja.

De heer ...: Namens de heer Bik, ja.

De voorzitter: Heb ik iedereen gehad nu? Want ik heb het niet bijgehouden. De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Ik vind het wel een moeilijke vraag die u stelt, maar ja.

De voorzitter: VVD? '...' (reactie buiten de microfoon). Ook. Dus we horen dus acht keer ja. Dan zijn we snel klaar burgemeester, dan krijgt u niet eens het woord.

6.c. Ontwerpwijziging Gemeenschappelijke Regeling MRDH

De voorzitter: Dan gaan we dan gaan we naar agendapunt 6.c en dat is in feite precies hetzelfde. Ik kan hetzelfde verhaal houden, alleen ik vervang de veiligheidsregio door MRDH. Is dus weer een ja of nee, dus in die zin wil ik dat graag neerleggen. Mevrouw Van Bakel. De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Ja.

De voorzitter: Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Ja. Ik zou bijna willen voorstellen vooral degene die nee zegt, steekt de hand op. Maar, ja.

De voorzitter: Mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Ja.

De voorzitter: De heer Jumelet.

De heer Jumelet: Ja.

De voorzitter: De heer Duivesteijn.

De heer Duivesteijn: Hamerstuk.

De voorzitter: De heer Oostdijk.

De heer Oostdijk: Ja.

De voorzitter: Hebben we iedereen gehad nu? De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Ik had eigenlijk nog een hele spreektekst voorzitter. Nee niet hele spreektekst ik maakte maar een grapje. Ik wilde eigenlijk even meteen van de gelegenheid gebruikmaken om iets over de MRDH te zeggen, maar dat kan ik bij de verbonden partijen doen als u dat liever heeft. Twee in één dacht ik, maar prima, ja.

De voorzitter: We hebben dus acht keer ja en dat kan dus ook als een hamerstuk naar de raad.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: We gaan nu naar actualiteiten uit het college. U heeft geen schriftelijke rapportage gekregen van het college. Trouwens geen enkele commissie, dus misschien dat het college kan overwegen om dat toch weer te blijven te gaan doen. Of er was helemaal niks, maar kan ik me niet voorstellen. Maar in ieder geval heeft wel wethouder Muis een actualiteit te melden. Wethouder.

De heer Muis: Dank u wel. Het gaat niet over het kabinet, maar het gaat wel over de provincie. Voor het meireces in de vergadering werd gevraagd om een raadsinformatiebrief over de statenbehandeling over windlocaties in Lansingerland. Ook het bestuurlijk overleg wat daarna nog plaats heeft gevonden met GS en collegeleden van Lansingerland en Zoetermeer. Die raadsinformatiebrief die hadden we natuurlijk graag eerder gehad, maar er zijn ook mensen natuurlijk met reces geweest. Dus die komt aanstaande dinsdag in het college en dan komt hij ook 's middags gelijk naar u toe. Daarin, als u vandaag het nieuws heeft gezien vanuit de provincie, nemen we daar actualiteit in mee. Dat is een brief, een GS-brief aan het college van Lansingerland over het terugnemen van de bevoegdheid voor de realisatie van wind en het opzeggen van de bestuursovereenkomst met Lansingerland. Die brief hebben wij als college vandaag via ambtelijke lijn, dus niet vanuit GS, maar via ambtelijke lijn ontvangen. Dezelfde dag zagen wij hier ook bericht over in de media. Dus u zult begrijpen dat wij het als college ook zelf eens even het goed moeten kunnen lezen deze brief. Beraden hoe we daarmee mee omgaan. Maar die brief sturen we ook toe dinsdag. Ik denk dat hij ook gewoon nu op de site staat van de provincie, aangezien ze daar al hele verhalen op hebben gepend. Dus ik zou zeggen kijk vooral even daar en in de media en dan kunnen wij er rustig op een later tijdstip met elkaar over van gedachten wisselen. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er vragen aan de wethouder hierover? Dat is niet het geval.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Dan gaan we naar actualiteiten uit de commissie en daar heeft de heer Van den Beukel aangegeven dat hij iets te melden heeft.

De heer Van den Beukel: Dank. Toevallig een beetje in het verlengde van wat de heer Muis vertelt. Goed voor de commissieleden om eventjes terug te grijpen op iets wat we twee commissievergaderingen geleden op 6 maart bespraken. Toen ging het over de vraag of eigenlijk windturbines Bleizo-West ongeschikt zouden maken voor bebouwing. Ongeschikt ook voor bedrijven. Dat was naar aanleiding van de stelling van het college dat het zou kunnen leiden tot een verlies van 75 tot 110 miljoen. Toen hadden wethouder Fortuyn en ondergetekende daar een gesprek over. Ik betwistte de stelling van de wethouder, vervolgens zei de wethouder ik doe een handreiking. Laten we een onderzoek gaan doen. Vervolgens hebben we gecorrespondeerd de wethouder en ondergetekende over de opzet van het onderzoek. Daar hebben we geen overeenstemming over bereikt. Het onderzoek is inmiddels wel uitgezet, is mij geworden. Daar verwacht ik over enige tijd een reactie op, die ongetwijfeld op de reguliere manier van het college naar ons toe zal komen. Dat was het voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Geen vragen verder daarover? Nee.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Dan gaan we naar de actualiteiten door de commissie, verbonden partijen. De heer Weerheijm.

De heer Weerheijm: Dat is altijd de MRDH-show in de commissie AB. Hele korte opmerking. Volgende week woensdag vergadert de commissie Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH. Ditmaal mogen we in Delft plaatsnemen. Er staan eigenlijk twee punten op de agenda. Een stuk over de bijdrageregeling, dat gaat niet over de inwonersbijdrage, maar over de bijdrage die we vanuit MRDH geven aan initiatieven en de hervorming daarvan. Dat is denk ik niet heel erg spannend. Maar een ander punt is dat we ook achter gesloten deuren gaan babbelen over de evaluatie van de MRDH. Ik wil u graag meegeven, mocht u daar nog opmerkingen, ideeën of wat dan ook over hebben over tien jaar MRDH. Geeft u vooral dan aan mij of de heer Meuldijk, mijn collega, door. Dan nemen wij die natuurlijk mee in de bespreking. Dus dat wil ik even meegeven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de burgemeester. Sorry de heer Jumelet heeft een vraag.

De heer Jumelet: Ik heb even toch een vraag. Want het is natuurlijk een heel interessant punt wat collega Weerheijm natuurlijk te berde brengt. Maar goed, het is natuurlijk een hele open vraag. Maar is het dan wellicht ook in die zin een vraag terug aan de MRDA om een aantal evaluatievragen ook aan de raad ook te stellen? Zodat u als afgevaardigde richting de MRDH ook gerichte informatie kan ophalen. Niet alleen u, maar ook de collega's in andere raden. Want anders wordt het een beetje te hooi en te gras lijkt mij. Maar ik vind heel mooi dat u die vraag hier neerlegt hoor, maar goed misschien enige structuur in zo'n verhaal zou denk ik wel fijn zijn vanuit de MRDH.

De heer Weerheijm: Vanzelfsprekend een hele goede opmerking. Gezien de vergadering besloten is, kan ik er hier niet zoveel over zeggen. Maar weet wel, dit is een eerste volgens mij als ik het goed interpreteer, een eerste fase rondom de hele evaluatie. Er komen nog allerlei enquêtes en gesprekken en thema-avonden en al dat soort dingen die kant op. Dus het is meer een startschot voor de discussie dan een eindpunt.

De voorzitter: Ja? Dan gaan we naar de burgemeester voor een mededeling.

De heer Van de Stadt: Voorzitter, de stukken zitten ook bij de agenda. Gaat over de verkoop in de tijd van Eneco, de afrekening daarvan met de Belastingdienst. Dat is een heel pakket geweest indertijd en één van de onderdelen daarvan was het aftrek van de btw op de adviseurskosten. Dat waren forse kosten, dus ook een forse aftrek, om het zo maar te zeggen. Daarvan toen al was niet helemaal zeker of dat nu kon. Dat is met belastingen soms zo, dan is het niet helemaal helder. Daar is ook lang over gesproken met de Belastingdienst. Maar inmiddels is de conclusie van de Belastingdienst dat het niet afgetrokken kon worden. Oftewel, wij moeten nog een bedrag van vermoedelijk zo rond de 2,5 miljoen gaan terugbetalen. De kas die door de gemeente Delft wordt beheerd, is daar niet groot genoeg voor. Daar zitten de aandeelhoudersbijdragen in waaruit kosten die door de aandeelhouders gemaakt worden uit vergoed worden. Er wordt dus gevraagd om een extra storting in dat fonds. We hadden gehoopt dat één op één met de dividenduitbetaling te kunnen verrekenen. Dat haalden we niet. Het zal voor de wethouder Financiën wel op hetzelfde uiteraard neerkomen. Er was gelukkig een heel mooi dividend dit jaar, maar we zullen dus een 81.000 euro moeten bijstorten. Het is geen keuze in die zin, want de Belastingdienst moet altijd betaald worden dat zult u begrijpen. Maar het zal de wethouder Financiën niet in de problemen brengen. Het is uiteindelijk wel gezonde, zoals ook bij de particulier. Als je iets niet kan aftrekken, je hoopt toch altijd dat het kan, maar dit zijn de feiten. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog vragen over? De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Misschien aan de wethouder Financiën, als die tenminste erbij is. Dit lijkt me dan een incidentele tegenvaller toch, of niet?

De voorzitter: Wethouder Fortuyn.

De heer Fortuyn: Daar ga ik wel vanuit. Er is was al een reserve gevormd en die is onvoldoende gebleken en hebben we 81.000 euro bij te storten. Dat komt in uw overzicht van de technische vragen over de Eneco-gelden.

De voorzitter: Dank u wel.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan zijn we nu aan agendapunt tien, dat is de sluiting. Mag ik u hartelijk danken voor de inzet van vanavond en we zien elkaar binnenkort weer. Ik sluit de vergadering.